

Marinski list

BROJ 7 - GODINA IV - PROSINAC 2014

KRONIKA OPĆINE MARINA

KRENULE PRVE INVESTICIJE

TURISTIČKA ZONA DOBREČEVO

KAMENOLOM VRSINE

TOMMY

ŠIRENJE MARIKULTURE U STIPAN JAZU

Riječ načelnika

Drage mještanke i mještani,

projekti, planovi i investicije koje smo planirali u prošlom mandatu sada izlaze na svjetlo dana, te je ovo početak stvaranja nove i uspješnije općine Marina. Obećanja koja smo dali Vama, mještanima ove općine, glede pokretanja projekata koji su bili zanemareni, sada se ostvaruju. U nastavku iznosim najvažnije informacije glede projekata koji su od iznimnog značaj za rast i razvoj naše lokalne sredine.

Radna zona Marina sa pogonom poljoprivredne zadruge je došao pri konačnom rješavanju infrastrukture, te je ova zona spremna za nove investitore. Također, radna zona Vinovac završava sa izradom UPU-a.

Kamenolom Vrsine koji je dugo godina bio zapušten, zahvaljujući zainteresiranom investitoru i prikupljenoj dokumentaciji, uskoro se očekuje početak eksploatacije što podrazumijeva i zapošljavanje naših sumještana.

Turistička zona Dobrečevo je u kratkom roku od dvije godine riješila projektnu dokumentaciju, dobila potrebne dozvole, te je uslijedilo pokretanje javne nabave za uređenje komunalne infrastrukture u iznosu od 6,5 milijuna kuna. Očekuje se početak radova krajem siječnja 2015. godine.

Pri kraju je izrada UPU-a za turističku zonu *Tunjara* u kojoj su za daljnje investicije zainteresirani norveški investitori. Smatramo da ova turistička zona koja bi se u konačnici trebala protezati do uvale Bakakarac treba biti oslonac razvoja marinskog turizma, te ćemo se zalagati za sve daljnje korake kako bismo ovu zonu stavili u funkciju.

Nadžalost, za preostale dvije turističke zone *Lisičine* i *Vela Borovica*, nisu pokrenuti ozbiljni razvojni koraci. Nadamo se da ćemo u doglednoj budućnosti potaknuti razvitak ovih zona kako bi potencijalni investitori iskazali interes za ulaganje.

U tijeku su radovi za izgradnju trgovačkog centra *Tommy* i u okviru tog objekta planiramo urediti novi dječji vrtić i jaslice koji su prijeko potrebni za unapređenje kvalitete života na razini cijele općine. Nadalje, u okviru ovog projekta u tijeku je prikupljanje dokumentacije za raskrižje *Marina*, a tomu prethodi otkup zemljišta. Potrebno je napomenuti da će se u suradnji sa Hrvatskim cestama postaviti semafori pomoću kojih će se riješiti problem ovog najprometnijeg dijela općine *Marina*.

Za iduću 2015. godinu pripremamo svu potrebnu dokumentaciju za izgradnju sportske dvorane. Očekujemo da ćemo u suradnji sa Splitsko-dalmatinskom županijom i nadležnim Ministarstvom za nekoliko godina i realizirati ovaj važan projekt. Moramo se pohvaliti da ove godine imamo rekordan broj upisan prvašića, te zbog toga imamo dva odjeljenja prvog razreda u osnovnoj školi *Ivan Duknović*. U *Bliznoj* je zabilježeno povećanje upisane djece u dječjem vrtiću.

Svjesni smo činjenice da čak 40% naše općine nije snabdijevano pitkom vodom, te su značajna financijska sredstva uložena u tom smjeru. Nakon izgradnje cjevovoda za *Rastovac* i *Vinovac*, uskoro će biti spremna sva potrebna dokumentacija za preostala tri naselja: *Mitlo*, *Blizna Gornja* i *Blizna Donja*. U priobalnom dijelu općine smo prikupili dokumentaciju za magistralni cjevovod za naselja *Kameličine* i *Ljubljevo* u *Vinišću*, te ćemo u idućim razdobljima pristupiti izgradnji.

Potrebno je napomenuti da općina *Marina* nema direktnu ingerenciju nad pomorskim dobrom i na sve radove koji se odnose na priobalno područje unatoč tomu što se može pohvaliti dugom i razvedenom obalom.

Poduzeli smo sve potrebne aktivnosti kako bismo spriječili proširenje marikulture na području *Stipan Jaza*, a što je rezultiralo poništenjem lokacijske dozvole od strane obrta „*Periska*“.

Usmjereni smo na kontroliranje svih sportsko-ribolovnih lučica kako bismo u suradnji sa županijskim Uredom za pomorstvom i Lučkom upravom osigurali koncesije.

Zahvaljujući dugogodišnjem trudu glede stabiliziranja stanja u luci nautičkog turizma „*Agana*“, ishodovali smo potrebnu prostorno-plansku dokumentaciju, te očekujemo da Splitsko-dalmatinska županija raspiše natječaj za koncesiju. Iako je u proteklom razdoblju ova tvrtka radila

OPĆINA MARINA:

Kontakti:

Općinski načelnik: Ante Mamut

Zamjenica općinskog načelnika: Katarina Kazoti
Jerković

Predsjednik Općinskog vijeća: Davor Radić

Internet stranica: www.marina.hr

Telefon: 021/889-088; 021/889-524

Fax: 021/796-541

bez koncesije, nismo htjeli sprječavati uspješan rad i zaposlenost brojnih radnika s područja naše općine. Stoga, možemo zaključiti da će u budućnosti ova tvrtka na legalan način ostvarivati značajne prihode, zaposlenici imati siguran i stabilan posao i u konačnici općina ostvarivati brojne prednosti.

Značajna financijska sredstva su uložena u uređenje plaža odnosno sanaciji obale i lukobrana u Marini, Prališću, Vinišću i Poljicima. Nakon prikupljanja potrebne dokumentacije pristupit će se uređenju plaže u Sevidu.

Najveći projekt koji se odnosi na uređenje obale jest izgradnja marinske rive od Marinske kule do plaže. Svakim danom očekujemo dobivanje građevinske dozvole kako bi se pristupilo osiguravanju sredstava i početku izgradnje.

Financijsko stanje općine Marina je iz godine u godinu sve uspješnije unatoč što nam je u ovoj godini provedena ovrha iz 2006. godine, u iznosu od 600 000 kuna, a koja je označila udar na našu blagajnu. Na temelju ove negativne financijske posljedice možemo zaključiti da ne smijemo dopustiti da se poslovanje općine Marina dovede u tešku situaciju, a mi, kao predstavnici vlasti, moramo svojim odlukama osigurati racionalnost i uspješnost.

Pred nama su predsjednički izbori, pozivam vas da ispunjavanjem vaše dužnosti odaberete osobu koja će biti usmjerena na razvoj hrvatskog gospodarstva i skrb hrvatskih branitelja, očuvanje digniteta Domovinskog rata i hrvatskih nacionalnih interesa.

Nadamo se da ćemo i u budućnosti nastaviti obavljati svoje dužnosti savjesno i marljivo kako bismo poslovanje naše općine usmjerili prema boljitku cjelokupne naše zajednice.

Još jedna godina je pri kraju. U ovo blagdansko doba Vam želim trenutke radosti, mira i blagostanja. Provedite ove blagdane u krugu svojih najmilijih ispunjeni mudrošću, hrabrošću i blagoslovom.

Sretan i blagoslovljen Božić i uspješnu Novu 2015. godinu, želi Vam vaš načelnik Ante Mamut sa suradnicima.

Riječ uredništva

Cijenjeni čitatelji Marinskog lista,

čast nam je predstaviti Vam novi broj u kojem smo pokušali obuhvatiti najvažnija zbivanja u našoj općini. Drago nam je što izdavanje ovog lista pomalo postaje i tradicija jer ovim putem nastojimo upoznati javnost sa važnim događajima kojima se utječe na boljitak cjelokupne društvene zajed-

nice. Nastojimo svakim novim izdanjem pružiti kvalitetne i relevantne informacije. Ovaj broj je pisan od mladih osoba kojima je isključivi cilj doprinijeti razvoju ovog područja. Nadamo se da ćemo zadovoljiti Vaše kriterije, te svakim novim izdanjem postojati sve bolji u stvaranju informativnih sadržaja.

Hvala svima koji su se rado odazvali na sudjelovanje u kreiranju ovog broja Marinskog lista jer svaki pozitivan odgovor nama predstavlja dodatnu motivaciju u kreiranju sadržaja. Iznimnu zahvalnost ističemo i prema gospodinu načelniku Anti Mamutu, te gospođi donatelnici Katarini Kazoti Jerković koji su nam pružili priliku da i mi mladi sudjelujemo u stvaranju dobrobiti za našu lokalnu sredinu kako bismo na posljetku kreativno razvijali vlastite sposobnosti, ali i stekli brojna poznanstva.

U sedmom broju Marinskog lista donosimo niz rubrika u kojem smo pripremili raznovrsne članke. U rubrici VIJESTI možete pronaći informacije glede svih važnih aktualnih projekata u općini Marina, ali i ostale informativne članke. GOSPODARSTVO je naziv druge rubrike u kojoj smo pripremili članke glede najvažnije gospodarske grane ovog područja, te kratak osvrt na proteklu maslinarsku sezonu. Treća rubrika nosi naziv NAŠA DICA, a nakon koje slijedi rubrika SPORT. Pismo biskupa Ante Ivasa donosimo u rubrici VJERA, dok u zadnjem dijelu ovog broja možete pročitati intervju s učiteljicom Dijanom Rinčić i upoznati najstarije osobe u Pozorcu i Dogradama.

Vrijeme je božićnih blagdana, susreta s obitelji i prijateljima. Vrijeme je mira i ljubavi. Pružimo jedni drugima dragocjene trenutke veselja i blagostanja. Potaknimo zajedništvo i uzajamno poštovanje. Budimo sretni.

Dragi čitatelji, želimo Vam blagoslovljene blagdane ispunjene zdravljem, mirom, veseljem, dragim osobama...ispunjene onim što istinski usrećuju svakog čovjeka.

Dijana Radelić Vrbat, mag.oec.

FINANCIJSKO POSLOVANJE OPĆINE MARINA

Na sjednici općinskog vijeća od 03.12.2014. godine donešen je proračun općine Marina za 2015. godinu. Proračun je uravnotežen i iznosi 24.174.500,00 kuna.

Najviše sredstava planirano je za rashode održavanja komunalne infrastrukture, izrade prostornih planova i izgradnje komunalne infrastrukture i to 17.310.000,00 kuna ili 72% proračuna.

Od tog iznosa za održavanje komunalne infrastrukture (javnu rasvjetu, nerazvrstane ceste, groblja i pomorsko dobro) predviđeno je 1.160.000,00 kuna ili 5% proračuna.

Za troškove komunalnog pogona u kojem se obavljaju poslovi održavanja javnih površina i odvoz komunalnog otpada predviđeno je 2.950.000,00 kuna ili 12% proračuna.

Predviđena sredstva za izradu prostornih planova iznose 450.000,00 kuna ili 2% proračuna.

Najviše sredstava predviđeno je za izgradnju komunalne infrastrukture (uređenje javnih površina, izgradnja nerazvrstanih cesta, uređenje groblja, izgradnja javne rasvjete, vodoopskrbu, odvodnju, nabavku komunalne opreme i objekte društvenih djelatnosti) i to 12.660.000,00 kuna ili 53% proračuna. U okviru sredstava za izgradnju komunalne infrastrukture predviđeno je i 6.500.000,00 kuna za izgradnju prometnica i komunalne infrastrukture u turističkoj zoni Dobrečevo. Prema ugovoru sa investitorom „Riccius“ d.o.o. u vlasništvu stranog investitora, ove radove će financirati sam investitor, što će mu se odbiti od komunalnog doprinosa u trenutku izgradnje hotela i ostalih objekata turističke namjene. Javna nabava je raspisana u mjesecu prosincu 2014. godine, a početak radova se očekuje početkom 2015. godine nakon što se izabere izvođač radova.

Predviđena sredstva za rashode općinskog vijeća, općinskog načelnika i mjesne samouprave iznose 1.088.500,00 kuna ili 4,5% proračuna.

Za zadovoljenje zajedničkih potreba građana kroz predškolski odgoj, kulturu, šport, socijalnu skrb, stipendije, zaštitu i spašavanje, udruge civilnog društva, prijevoz studenata i učenika, davanja za novorođenu djecu i druge oblike davanja građanima predviđeno je 3.411.000,00 kuna ili 14% proračuna.

Predviđena sredstva za rashode jedinstvenog upravnog odjela iznose 1.995.000,00 kuna ili 8% proračuna.

Planirani rashodi proračuna najvećim dijelom će se financirati iz vlastitih sredstava općine Marina, zatim iz sredstava investitora i pomoći iz županijskog proračuna, te ostalih subjekata u državi (Hrvatske vode, Fond za zaštitu okoliša i sl.).

U proračunskoj 2014. godini koja još nije završila predviđamo ostvarivanje proračunskih prihoda iznad 16.000.000,00 kuna. U ovoj godini najviše sredstava utrošeno je za uređenje javnih površina (obale, šetnica, nogostupa i sl.), nerazvrstanih cesta, društvenih domova, šumskih puteva i izrade

prostorno planske dokumentacije.

Nabavili smo novi kamion za odvoz komunalnog otpada i 2.000 posuda za otpad od 120 l.

Veliki dio sredstava utrošili smo za zadovoljavanje zajedničkih potreba građana općine Marina posebno za predškolski odgoj i stipendije studenata, naknade za novorođenu djecu i socijalnu skrb.

Pripremio: J.B.

9. SJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA

Na 9. sjednici općinskog vijeća općine Marine usvojen je proračun za 2015. godinu. Od ukupno trinaest općinskih vijećnika sjednici je prisustvovalo jedanaest vijećnika, te je proračun usvojen natpolovičnom većinom od sedam vijećnika. Za usvajanje proračuna glasovalo su vijećnici Nezavisne liste Ante Mamut: Davor Radić, Maja Mišić Gajski, Renato Brešan, Davor Radić, Svetin Stojan, Davor Vrbat i vijećnik HDZ-a Neven Ugrina. Suzdržani su bili vijećnici SDP-a Ante Rinčić i Jakša Najev, te su protiv proračuna bili Ljubo Radić i Ivica Brajnov, vijećnici HDZ-a.

Plan proračuna od 24.174 500 kuna veći je od prošlogodišnjeg za cca 7 milijuna kuna, te je općina i ovu godinu završila sa proračunskim plusom.

Pripremio: Mamut Ante, načelnik općine Marina

ZONA DOBREČEVO

Općina Marina je kroz prostorni plan uspješno ugovorila izgradnju u turističkoj zoni Dobrečevo unutar naselja Marina. Cjelokupni poslovni proces je započeo dobivanjem Pisma namjere investitora Riccius d.o.o. Uslijedilo je dobivanje urbanističkog plana o uređenju istoimene turističke zone na temelju kojeg su predani zahtjevi za dobivanje lokacijskih dozvola. Lokacijske dozvole se odnose na ulaz s Jadranske magistrale i za prometnice unutar turističke zone. Lokacijska dozvola je dobivena 5.12.2013. godine. Kako bi se pristupilo gradnji, predan je zahtjev za izdavanje građevinske dozvole od strane investitora, te je dozvola dobivena. Dakle, 17.07.2014. je dobivena potvrda glavnog projekta.

Dana 2.12.2014. je raspisan javni natječaj za uređenje kompletne komunalne infrastrukture odnosno prometne mreže, javne rasvjete, itd., a odabirom najbolje ponude započinje izgradnja. Vrijednost radova je procijenjena na cca 6 milijuna kuna.

U okviru turističke zone Dobrečevo potrebno je istaknuti da se na temelju profesionalnosti od strane investitora, dobivanjem suglasnosti od strane općinskih vijećnika i kontinuiranim zalaganjem općine Marine pristupilo

konačnoj realizaciji i izgradnji u kratkom roku. Stoga, ističemo da se profesionalnim pristupom i usmjeravanjem na konkretne prednosti realizacijom pojedinog projekta ostvaruje razvitak lokalne zajednice. Prema obećanju investitora, izgradnja cjelokupne turističke zone bi trebala trajati tri godine.

Turistička zona Dobrečevo se prostire na 20 000 m², a na tom području će se izgraditi moderno uređeni hotel, apartmani i vile sa bazenima.

Mnogobrojne su prednosti od ulaganja stranog investitora na našem području, prvenstveno otvaranje novih radnih mjesta gdje prednost pri zapošljavanju ima lokalno stanovništvo, zatim produljenje turističke sezone i sl.

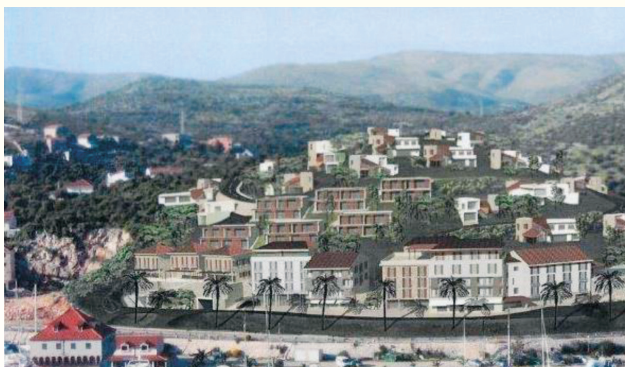
Očekujemo da ćemo i u budućnosti uspješno realizirati projekte kako bismo doprinijeli razvitku našeg područja.

Investitori

Područje turističke zone Dobrečevo

Budući izgled turističke zone Dobrečevo

OZAKONJENJE NEZAKONITO IZGRAĐENIH ZGRADA

Jedinstveni upravni odjel općine Marina je u postupku ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada u predmetu obračuna naknade za zadržavanje zgrada u prostoru (takozvane kazne) u 2013. i 2014. godini proveo ukupno 722 upravna postupka koja su rezultirala izdavanjem Rješenja o visini naknade za ozakonjenje.

Naknada za ozakonjenje je naplaćena po godinama kako slijedi u tabeli od čega je prihod općinskog proračuna 30% naknade, dok je 50% prihod državnog proračuna a 20% prihod županije Splitsko-dalmatinske.

NAKNADA ZA ZADRŽAVANJE	2013. godina	2014. godina
UKUPNI PRIHOD	1.788.276,27 kn	1.279.389,07 kn
PRIHOD OPĆINE (30% od ukupnog prihoda)	536.482,88 kn	383.801,72 kn

U općini Marina je u 2012. izvršena legalizacija 90 objekata, u 2013. godini 396 objekata, dok je u 2014. godini do 15.12. legalizirano ukupno 377 objekata. Proces legalizacije na području općine Marina je spor, te nismo zadovoljni s brzinom provedbe tog procesa.

KOMUNALNI DOPRINOS

U 2013. godini općina Marina je od komunalnog doprinosa od legalizacije objekata uprihodila 3.099.977,61 kn, a 2014. godini do 15.12. je uprihodeno 3.015.365,37 kn na temelju legalizacije objekata.

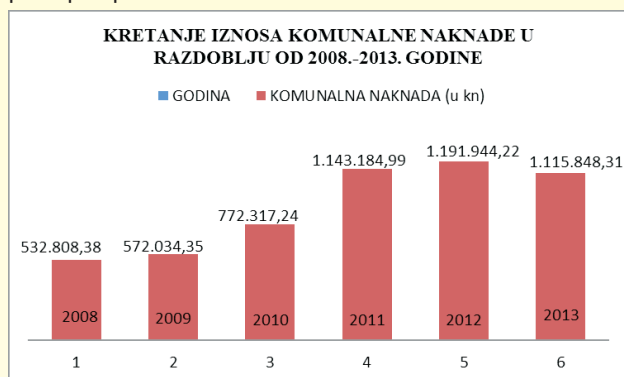
KOMUNALNA NAKANDA I NAKNADA ZA ODVOZ KOMUNALNOG OTPADA

Prihodi općine Marina od komunalne naknade i naknade za odvoz komunalnog otpada su prikazani sljedećom tabelicom.

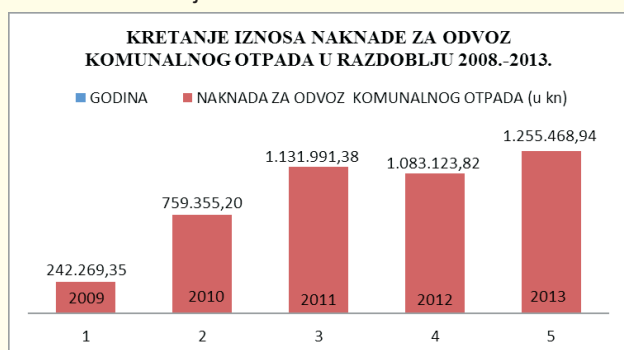
GODINA	KOMUNALNA NAKNADA (u kn)	NAKNADA ZA ODVOZ KOMUNALNOG OTPADA (u kn)
2008	532.808,38	-
2009	572.034,35	242.269,35
2010	772.317,24	759.355,20
2011	1.143.184,99	1.131.991,38
2012	1.191.944,22	1.083.123,82
2013	1.115.848,31	1.255.468,94

Na temelju prikazanih podataka možemo zaključiti da je komunalna naknada u 2012. godini bila najveća u odnosu na promatrano razdoblje, te je iznosila 1.191.944,22. Radi

lakšeg uočavanja karakteristika kretanja iznosa komunalne naknade u razdoblju od 2008.-2013. godine, isto je prikazano i grafički. Potrebno je naglasiti da je 2010. godine obavljena revizija objekata na razini cjelokupne općine Marina, te se komunalna naknada zahvaljujući provedbi tog postupka povećava.

U nastavku je prikazan grafikon prema kojem naknada za odvoz komunalnog otpada u 2013. godini iznosi 1.255.468,94, te ima najveću tendenciju rasta u odnosu na prethodno promatrana razdoblja. U općini Marina je odvoz smeća započeo polovinom 2009. godine zbog kojeg se i iznos naknade za odvoz komunalnog otpada povećavao u narednim razdobljima.

Godine 2008. općina Marina je za komunalnu naknadu zaduživala 2.340 objekata, dok u 2014. godini do 15.12. zadužuje 4.678 objekata.

Pripremio: Anđelko Pažanin

NABAVA KANTI ZA MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

Općina Marina je u 2014. godini pokrenula Javnu nabavu za nabavku 2.000 komada kanti za miješani komunalni otpad, obujma 120 l. Nakon provedenog postupka odbran je najpovoljniji ponuđač po zadanim kriterijima, te je sklopljen ugovor sa istim o isporuci 2.000 komada kanti. Isporuka kanti se očekuje početkom prvog mjeseca 2015. godine.

Cijena jedne kante je 136,25 kn, dio od 40 % financira Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, a ostatak od 60 % platit će građani pri preuzimanju kanti.

Pripremio: Tonči Frleta, dipl.oec.

KRONOLOGIJA POSTUPKA ZA DOBIVANJE KONCESIJE ZA EKSPLOATACIJSKO POLJE VRSINE k.o. MARINA

Na temelju informacija sa azijskog tržišta o velikom interesu za arhitektonski kamen sa prostora Dalmacije zbog jedinstvenog dekorativnog izgleda i izvrsne kvalitete za gradnju u klimatskim uvjetima Azije i zbog odličnih kontakata sa poslovnim ljudima iz tog dijela svijeta, odlučili smo ispitati poslovne mogućnosti u tom segmentu djelatnosti i isplativost investiranja u projekt kamenoloma u svrhu proizvodnje za tržište Azije.

Saznali smo za kamenolom VRSINE koji nije radio dugi niz godina i na osnovu informacija o prijašnjoj proizvodnji i kvaliteti kamena, pokrenuli smo postupak za koncesiju kod Ministarstva gospodarstva.

Kompletan proces dobivanja koncesije u skladu sa zakonskim propisima koji definiraju izradu potrebne dokumentacije, dobivanje svih potrebnih dozvola i rješenja od strane nadležnih institucija i ministarstva Republike Hrvatske, trajao je čak dvije i pol godine. Sažetak kompletnog procesa kronološkim redom iznosimo u nastavku:

- U listopadu 2011. godine podnijeli smo zahtjev Ministarstvu gospodarstva za dodatno istraživanje arhitektonsko – građevnog kamena na eksploatacijskom polju "VRSINE" u općini Marina sa namjerom dobivanja koncesije,
- Rješenjem Ministarstva gospodarstva iz svibnja 2012. godine odobreni su nam dodatni istražni radovi koje smo izvršili u srpnju 2012.godine,
- na osnovu izvršenih istražnih radova izrađen je Elaborat o rezervama arhitektonsko-građevnog i tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju "VRSINE" i podnesen je zahtjev Ministarstvu gospodarstva za potvrdu rezervi,
- povjerenstvo za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina imenovano od strane Ministarstva gospodarstva, u svom rješenju iz studenom 2012. potvrdilo je količine rezervi arhitektonskog i tehničkog kamena u kamenolomu VRSINE.

Nakon istražnih radova i Elaborata o rezervama, utvrđeno je da postojeće količine rezervi kamena osiguravaju eksploataciju najmanje sljedećih tridesetak godina. Ta činjenica kao i odlične povratne informacije sa azijskog tržišta glede potražnje za tom vrstom kamena, bili su odlučujući za donošenje odluke o daljnjem investiranju u projekt kamenoloma i pilane VRSINE.

Pošto je za svaki projekt nužna potpora lokalnih vlasti, poglavito jer smo pilanu planirali izgraditi na području općine Marine u blizini kamenoloma, obratili smo se Pismom namjere Uredu načelnika općine Marina u siječnju 2013. godine, sa zamolbom za podršku i suglasnost za naš projekt kamenoloma i pilane.

Čelni ljudi općine prepoznali su da će investicija pokretanja proizvodnje u kamenolomu i pilani, dugoročno pridonijeti razvoju općine glede povećanja prihoda općine, novih zapošljavanja djelatnika sa područja općine (u konačnici se planira zaposliti 17 djelatnika u kamenolomu i 20 djelatnika u pilani), pa smo dobili potporu od općine uz obećanje za pomoć i suradnju u daljnjoj realizaciji projekta u skladu sa ovlastima općine i zakonskim propisima.

Nakon pozitivnog stava glede našeg projekta od strane općine Marina, u veljači 2013. godine krenuli smo sa izradom Studije za zaštitu okoliša, a pet mjeseci kasnije dobili smo Rješenje o prihvatljivosti namjeravanog zahvata od Ministarstva zaštite okoliša.

početkom 2014. godine, predali smo zahtjev za dodjelu koncesije Ministarstvu gospodarstva., a Ugovor o koncesiji za eksploatacijsko polje VRSINE sklopili smo sa Ministarstvom gospodarstva na rok od 34 godine u lipnju 2014. godine .

Nakon dobivene koncesije prijavili smo početak pripremnih radova nadležnim institucijama u rujnu ove godine. U koordinaciji sa načelnikom općine Marina i podrškom općinskih vijećnika uredili smo pristupne ceste do kamenoloma kao i infrastrukturu u kamenolomu kako bi mogli dovesti opremu za proizvodnju. U prvoj fazi zaposlit ćemo desetak djelatnika za pripremu i početak proizvodnje koji planiramo za siječanj 2015. godine.

September 2014.

October 2014.

Temeljem Rješenja od Ministarstva za zaštitu okoliša i odobrenog Glavnog rudarskog projekta od strane Ministarstva gospodarstva, zatražili smo lokacijsku dozvolu od Ministarstva graditeljstva i prostornog Uređenja.

Lokacijsku dozvolu za zahvat u prostoru za eksploatacijsko polje VRSINE dobili smo od nadležnog ministarstva u studenom 2013.

Nakon što je lokacijska dozvola postala pravomoćna,

Nadamo se uspješnom početku realizacije našeg projekta kao i početku poslovne suradnje sa našim kupcima iz Azije. Očekujemo da ćemo kroz godinu, dvije izgraditi pilanu, pa ćemo moći sudjelovati u većim projektima, a time osigurati veću zaposlenost i prihode općini.

Pripremio:
Zlatko Grgan ,
direktor društva

PROJEKTI U OPĆINI

MARINA

OBALA U VINIŠĆU

Nakon uređenja poljskih putova u mjestu Vinišće, donesena je odluka o uređenju priobalnog dijela. Za proteklu turističku sezonu uredila se plaža, te napravio zaštitni pojas kojim se plaža odvojila od ceste. U tijeku je izrada glavnog projekta glede uređenja obalnog pojasa, a sve daljnje odluke glede razvitka ovog mjesta će se donositi u suradnji s novim mjesnim odborom. Dakle, za 2015. godinu se planira nastaviti s uređenjem obale od ugostiteljskog objekta „Kaktus“ do širine na Smokvini.

UREĐENJE OBALE POLJICA

Turizam, kao jedna od najvažnijih i temeljnih gospodarskih grana naše općine iziskuje uređenje obalnih prostora. Iz tog razloga se pristupa uređenju obalnog pojasa u turističkom mjestu Poljica. U tijeku je snimanje za geodetsku podlogu što pruža temelj za izradu idejnog projekta uređenja obalnog pojasa. Ovim projektom je obuhvaćeno uređenje osnovne infrastrukturne opremljenosti prostora, primjerice: uređenje plaže, vezovi za male brodove, vodovodna i električna mreža, javna rasvjeta, itd. Međutim, do ljeta 2015. godine će se izvršiti sanacija pojedinih dijelova obale i plaže u okviru komunalnih aktivnosti.

RASKRIŽJE U MARINI

Projekt uređenja raskrižja u mjestu Marina započeo je za vrijeme prvog mandata sadašnjeg načelnika. Za izradu projektne dokumentacije je odabran Građevinski fakultet u Splitu. Idejni projekt i geodetski snimak su napravljeni, te je dobivena lokacijska dozvola. Na temelju izrade parcelacijskog elaborata i glavnog projekta pristupa se dobivanju građevinske dozvole. Znači, uskoro će započeti uređenje raskrižja u centru Marine. Najvažniji korak za početak radova jest rješavanje imovinsko-pravnih odnosa odnosno otkup zemljišta. Također, rješavanje problema odvodnje oborinskih padalina je od iznimne važnosti s obzirom da predstavljaju problem na razini cijele Marine.

Zbog učestalih prometnih nesreća, te nepreglednosti koja predstavlja opasnost za sve sudionike prometa, izrađivanjem glavnog projekta, riješit će se problem ovog raskrižja. Postavljanjem semafora će se doprinijeti razvoju prometnog sustava, tj. regulaciji prometa, ali i dodatno pružiti sigurnost vozačima i pješacima.

UREĐENJE GROBLJA

U tijeku je poduzimanje aktivnosti glede uređenja groblja na području općine Marina. U skladu s tim se trenutno obavlja iskop grobnica na Pozorcu i Vrsinama. Nakon izgradnje preostalih grobnih mjesta na groblju Pozorac, nastavit će

se s uređenjem starog dijela, te će se izvršiti pripreme za proširenje istog. U planu je izgradnja objekta za ispraćaj pokojnika na određenim grobljima; Rastovac, Mitlo, Vinišće. Također, u planu je izgradnja objekta iste namjene na marinskom groblju, a tomu prethode pregovori za otkup terena na kojemu bi se gradnja izvršila.

UREĐENJE AMBULANTE U BLIZNI GORNJOJ

U zagorskom dijelu općine Marina, Blizni Gornjoj, preuređen je objekt ambulante. Građevinskim radovima je obnovljena vanjska fasada i saniran je krov. Ova ambulanta je od iznimne važnosti za zagorski dio općine Marina s obzirom da se zdravstvene usluge pružaju stanovnicima sljedećih mjesta: Blizna Gornja, Blizna Donja, Mitlo, Rastovac i Vinovac. Ambulanta radi svakodnevno.

UREĐENJE PUTA ZA OŠTRIĆE

Na inicijativu mještana Blizne Donje uspješno je realiziran projekt betoniranja puta za Oštriće. Zahvaljujući slozi stanovnika i zajedničkoj suradnji sa općinom Marinom postignut je uspjeh kojim se utjecalo na boljitak života u ovom mjestu. Mještani su sudjelovali u ovom projektu vlastitim radom i vlastitim novčanim sredstvima uz pomoć kojih su kupili 50 kubika betona, a općina Marina 20 kubika. Zajedničkim snagama je uređen i poboljšan jedan od velikih uspona i prilaz maslinicima na predjelu Badanj i Plišivica.

LOKVA BLIZNA GORNJA

Lokve su u prošlosti lokalnom stanovništvu bile od iznirnog značaja s obzirom da su im uvelike doprinosile u ra-

zvoju poljoprivrede i stočarstva. Uloga lokvi je bila višestruka. Osim napajanja poljoprivrednih kultura, lokva je pružala plodnu zemlju koju su stanovnici skupljali iz nakupljenog sedimenta. Posebno je zanimljivo da ova lokva i za vrijeme ljetnih suša nikada ne presuši. Nedavno je područje ove lokve uređeno, te je uz pomoć bagera obavljeno pročišćavanje, uklonjena je šikara i nakupljeno smeće. Veliku pomoć pri uklanjanju raslinja i korova su pružili mještani Blizne Gornje. Ovim činom je područje lokve kultivizirano.

UREĐENJE NOGOSTUPA U MARINI

U suradnji sa Hrvatskim cestama dovršeno je uređenje nogostupa u Marini na području od Kave do pothodnika. Također je postavljena javna rasvjeta čime je povećana sigurnost sudionicima prometa, vozačima i pješacima, a ponajviše djece koja svakodnevno prolaze na navedenom području.

NERAZVRSTANA CESTA POZORAC

Za potrebe uređenja nerazvrstane ceste koja vodi prema groblju u Pozorcu napravljena je geodetska podloga i idejno rješenje. U tijeku je dobivanje građevinske dozvole, a tome prethodi rješavanje imovinsko-pravnih odnosa. Uređenje ove nerazvrstane ceste je zamišljeno kao trasa s dvije kolničke trase, s nogostupom i pripadajućom vanjskom javnom rasvjetom. Realizacija ovog projekta iziskuje zajedničku suradnju svih mještana.

UREĐENJE MJESNIH DOMOVA

U tijeku su uređenja mjesnih domova na području Rastovca i Pozorca. U mjestu Rastovac, objekt će poslužiti u komunalne svrhe, građevinski sektor i za potrebe grobara. Također, u tom objektu će se nalaziti garaža za dva kamiona. Uređenje mjesnog doma u Vrsinama je u pripremi, te će također služiti za potrebe škole.

TRGOVAČKI LANAC TOMMY

U tijeku je izgradnja građevinskog objekta u kojem će se nalaziti podružnica svima poznatog hrvatskog trgovačkog lanca Tommy. Od dolaska investitora u našu općinu, pa do samog početka realizacije projekta postignut je dogovor, te nije bilo problema glede planiranja istog. Mnogo toga je bilo potrebno riješiti kako bi se konačno pristupilo radovima. Sve je započelo traženjem odgovarajućeg prostora koji je odabran uz pomoć smjernica nadležnih u općini Marina. Rješavanjem imovinsko-pravnih osoba i ostale dokumentacije, dobivena je građevinska dozvola. Ujedno je riješen kanal oborinskih voda, prostor oko crkve sv. Marine, raskrižje. Očekuje se realizacija ovog projekta iduće godine. Namjera je da se na katu ovog objekta uredi prostorija za dječji vrtić.

STANJE U VODOOPSKRBI NA PODRUČJU OPĆINE MARINA U 2014. GODINI I PROGRAM AKTIVNOSTI ZA 2015. GODINU

U broju 6 Marinskog lista od travnja 2014. godine prikazujemo stanje u vodoopskrbi općine Marina s osvrtom na 2012. i 2013. godinu, te naznačene daljnje aktivnosti općine.

A) Zagora

Izgradnjom cjevovoda promjera 150 mm u dužini 3,5 km do Rastovca stvoreni su uvjeti za izgradnju projekta vodovodne mreže, te priključivanje na ista. Građevinski projekt izradio je Vodovod i odvodnja Šibenik bez naknade. Sufinanciranje u izgradnji mreže osigurali su 33 domaćinstva, koji su i priključeni na mrežu. Ostalo je izgraditi u 2015. godini cca 350 m mreža, te priključivanje većeg broja novih domaćinstava, zbog čega se u proračunu osigurava 200.000 kuna, te se može kazati da je Vinovac i Rastovac do kraja izgradio vodoopskrbni sustav.

Ostala naselja zagorskog dijela naše općine Mitlo, Blizna Donja i Blizna Gornja čine cjelinu kao podsustav koji se može realizirati kao cjelina ili etapno.

U pripremi za realizaciju izgradnje općina Marina je poduzela sve korake, tako da je ugovorila izradu:

- geodetske podloge za sve objekte i prisutne faktore,
- idejnog projekta za sve objekte, pristupne putove, te sekundarnu mrežu naselja,

- glavnog projekta kao pod 2,
- geodetskih projekata za Cs i Vs i pristupne putove.

Sredstva za projektiranje u iznosu od 216.000 kuna doznale su Hrvatske vode. Sve navedene i ugovorene projekte sa lokacijskom dozvolom očekujemo da će se isporučiti do kraja godine kako bi općina mogla konkurirati putem Ministarstva za financiranje putem europskih fondova. Općina Marina u obvezi je riješiti imovinske odnose u što kraćem roku.

B) Obalno područje

Usporedo sa aktivnosti na zagorskom dijelu, općina Marina je poduzela sve potrebne radnje i za naselja na obali koji do sada nisu izgradili vodoopskrbni sustav, odnosno nije izgrađen cjevovod. Ovdje imamo izgradnju cjevovoda do Kameličine i Ljubljeve u Vinišću, te izgradnju vodoopskrbnog sustava naselja Sevid. Za rješavanje izgradnje do Kameličine dužine cca 1 km, Općina je financirala izgradnju idejnog i glavnog projekta obalnog kolektora sa ispustom otpadnih voda, te faznu izgradnju cjevovoda sve do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Za navedene radove Općina je potrošila preko 620.000 kuna bez sudjelovanja vlasnika objekta u sufinanciranju.

Na zahtjev vlasnika izgrađenih objekata da će sufinancirati izgradnju cjevovoda, Općina je ponudila sklapanje ugovora o sufinanciranju u visini 8.000 kuna u više rata i obvezom da se osigurava 400.000 kuna, a ujedno je 400.000 kuna bilo obveza Općine. Rok za uplatu bio je do kraja rujna. Vlasnici objekata tražili su na sve načine da se cjevovod izgradi bez njihovog učešća, iako znaju da su svi mještani učestvovali u izgradnji dovoda vode iz Marine preko 2000 DKM, kao i ostala naselja i radom i novčanim sredstvima. Obzirom da je za područje Ljubljeve izrađen idejni projekt i da su građani iskazali volju za izgradnjom vodovoda, općina Marina je prihvatila njihovu ponudu da se ugovorom odrede njihove obaveze za sufinanciranje, te je ugovorila dopunu idejnog i izradu glavnog projekta. Očekujemo da će se do kraja godine dobiti lokacijska dozvola i biti ispučen glavni projekt. Izgradnja prve faze cjevovoda u dužini 650 m planira se početkom 2015. godine. Za projektiranje utrošeno je 85 000 kuna .

Potrebno je kazati da je stav mjesnog odbora za gornji dio Vinišća od 1997. godine negativan u naporima dovođenja vode do Ljubljeve, pa i danas, a to su iskazali odlaskom u Vodovod Split bez razgovora i najave o problemima u općini Marina. Tehnički je moguće napraviti da se ugradnjom redukcijskog ventila zaštite potrošači na višim kotama na način da se sačuva tlak.

Stanje vodoopskrbe na području Vinišća dosta je popravljeno, izvršeno rekonstrukcijama i uklanjanjem crnih točaka, tako da je oko 70% mreže dovedno u zadovoljavajuće stanje što smanjuje gubitke koji su iznosili i do 70% na oko 30%. Na temelju stanja mreže može se osigurati i dovoljne količine vode i za naselje Ljubljeva bez prethodne izgradnje Vs Voluja. Potrebno je istaknuti da je za sanaciju stanja u Vinišću Vodovod i općina Marina od 2009. do danas utrošila cca 3 mil. kuna.

Za područje naselja Sevid vodoopskrbni sustav čine 2. Vs

sa gravitacijom cjevovoda od Supljaka do Dvornica dužine 10 km, te od Salića do izgrađenog cjevovoda u Vinišću dužine 5 km. Na ovaj način područje Sevida zbog visinske razlike imamo vodospreme Sevid 1 i za gornji dio vodospremu Sevid 2. Projektiran je glavni gravitacijski cjevovod prema Vinišću i do V1 i V2.

Općina Marina ugovorila je izradu idejnog i glavnog projekta za cca 10 km vodovodne mreže, što će omogućiti rješavanje imovinskih odnosa i izgradnju vodovodne mreže. Općina očekuje interes mještana za sufinanciranje izgradnje i potpisivanje ugovor sa istom. Izgradnja gravitacijskog cjevovoda od Supljak do Salića i kanice očekuje se do 2015. godine.

Pripremio:
Jakov Pažanin

ZAGORSKI VODOVODNI PODSUSTAV OPĆINE MARINA

U ovom članku donosimo osnovne informacije glede zagorskog vodovodnog podsustava općine Marina:

- izgradnja cjevovoda u dužini cca 1000 m do poslovne zone Vinovac, profila 100 i 150 mm iznosila je 1 800 000,00 kn, a u općini Primošten 300 000,00 kn,
- na temelju lokacijske dozvole, Vodovod Šibenik izradio je besplatno glavni projekt od Vinovca do Rastovca,
- izgradnju vodovoda do Vinovca u dužini od 2km izvela je tvrtka Vodotehnika Zagreb, a mrežu Vodovod Šibenik, te je ukupna vrijednost radova iznosila 1 100 000,00 kn,
- izgradnju vodovoda do Rastovca u dužini od 3,5 km izveo je Brodomerur Split, a mrežu općina Marina i Vodovod Šibenik, te je ukupna vrijednost radova iznosila 2 015 000 kn, a još je potrebno za mrežu osigurati 500 000 kn.

Učešće građana iznosilo je 5000,00 kn i imovinski odnosi su se rješavali bez naknade. Za nastavak gradnje podsustava Mitlo - Blizna Donja – Blizna Gornja, općina je ugovorila izradu potrebne projektne dokumentacije i to:

- idejno rješenje za sve objekte i pristupne puteve CS i VS dužine 1350 m,
- glavne projekte za cjevovode, CS i VS.

Za izradu navedenih projekata ugovoreni iznosi su:

geodetske podloge	65 000,00 kn
idejni projekti	65 000,00 kn
glavni projekti	196 000,00 kn

izrada geodetskih projekata za Cs, VS i pristupne puteve	68 500,00 kn
--	--------------

Općina Marina, zajedno sa Vodovodom Šibenik uputila je početkom ove godine Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU zahtjev za uključivanje u program financiranja u cijelosti ili etapno.

Prikaz vrijednosti ulaganja u izgradnju vodovodnog sustava zagorskog dijela općine Marina:

Vrijednost ulaganja u zagorski vodovodni podsustav	5.309 000,00
Potrebna daljnja ulaganja	13.500 000,00
UKUPNO:	18.809 000,00

Pripremio:Jakov Pažanin

OPOMENE I OVRHE ZA KOMUNALNU NAKNADU I SLIVNE VODE

Državna revizija obavila je pregled poslovnih knjiga za 2013. godinu i to u periodu od 30.06.-30.10.2014. i između ostalog utvrdila sljedeće:

- potraživanja općine Marina krajem 2013. godine iznose 5.980.019,00 kuna od navedenih potraživanja:
  - ✓ porezna potraživanja (naplatu obavlja porezna uprava Trogir) iznose 1.346.883,00 kuna,
  - ✓ za naknadu za odvoz smeća iznose 692.952,00 kuna,
  - ✓ za komunalnu naknadu 676.708,00 kuna,
  - ✓ za komunalni doprinos 347.769,00 kuna.

Državni ured za reviziju utvrdio je da osim za porezne prihode za komunalnu naknadu, za naknadu za odvoz smeća je općina Marina u 2013. godini uputila opomene. Nadalje se navodi kako opomena nije prisilna radnja za naplatu i za neporezna dugovanja ne prekida zastaru. Državni ured za reviziju naložio je poduzeti mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Općina Marina je u toku studenog 2014. i prosinca uputila 1698 opomena za naknadu za uređenje voda u iznosu od 819.133,29 kuna, te uputila 314 prijedloga ovrha za komunalnu naknadu u iznosu od 457.773,06 kuna. Opomene su poslone i za javno prometne površine, za iste su i aktivirane bjanko zadužnice. Opomene pred utuženje poslone su za 36 dužnika za komunalni doprinos.

Pripremila: Jelena Dujmov

DJEČJI VRTIĆI I PLANOVI ZA BUDUĆNOST

Svaka jedinica lokalne samouprave prema smjernicama Europske komisije za obrazovanje Europske unije mora osigurati smještajne kapacitete za 95% obuhvata djece rane i predškolske dobi do 2020. godine.

U općini Marina dječji vrtić „Marina“ razgranat je u mreži od 5 dječjih vrtića u sljedećim mjestima: Marini, Vinišću, Vrsinama, Gustirni i Blizni Donjoj. Upisom u 2014/2015. godinu primljeno je 120 djece. Ni jedno dijete nije ostalo neupisano. Grupe su popunjene, a s obzirom na pedagoški standard i veličinu prostora i prekapacitirane. U skupini ne bi smjelo biti više od 20 djece.

ju program predškole polaze dvije godine prije polaska u osnovnu školu jer im je potrebno više vremena za stjecanje kompetencija kako bi bila sposobna za polazak u osnovnu školu. Upisano je ukupno 37 djece u godini prije polaska u školu.

Radi obveznosti predškole, u sljedećoj pedagoškoj godini tražit će se mjesto više u vrtiću i iz toga proizlazi opravdanost funkcioniranja svih vrtića.

Osim toga vrtić nema jaslice za koje je više ljudi iskazalo interes.

Ni cjelodnevni program zaposlenim roditeljima nije dostatan, a ni za posebne programe nema prostora.

Svi prostori u kojima se provode programi predškole kao i

R.B.	DJEČJI VRTIĆ	BROJ DJECE
1.	Dječji vrtić „Bosiljak“ – Marina - 10 satni program - 6 satni program s integriranim vjerskim programom - 6 satni poslijepodnevni program	25 19 21
2.	Dječji vrtić „Leptirić“ - Vinišće	16
3.	Dječji vrtić „Bubamara“ – Gustirna	9
4.	Dječji vrtić „Cvrčak“ – Vrsine	16
5.	Dječji vrtić „Pčelica“ – Blizna Donja	14
	UKUPNO:	120

Godine 2009. otvoren je dječji vrtić „Pčelica“ u Blizni Donjoj. Broj djece kontinuirano raste.

GODINA	BROJ DJECE
2009/2010	9
2010/2011	9
2011/2012	-
2012/2013	9
2013/2014	10
2014/2015	14

U pedagoškoj smo godini koja je za djelatnost ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj iznimno važna zbog uvođenja obveznog programa predškole za svu djecu u godini prije polaska u osnovnu školu.

U skladu s odredbama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine broj 10/97, 107/07 i 94/13) i Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine broj 63/2008 i 90/2010) i dalje u 2014/2015. pedagoškoj godini djeca koja su upisana u dječje vrtiće, a navršila su do 1. rujna pet i pol godina, nastavljaju polaganje programa u koje su upisana bez ikakvih organizacijskih promjena. Djeca s teškoćama u razvo-

ostali programi moraju biti usklađeni sa standardima, osobito vezano za opremu i didaktička sredstva i pomagala.

S obzirom na sve navedeno vidimo potrebu za širenjem kapaciteta i usklađenje sa zakonom i standardima. Poduzeli smo prve korake.

U dječjem vrtiću „Bubamara“ u Gustirni se već sljedeće jeseni namjerava oformiti cjelodnevni program uz postojeći poludnevni, kako bi zaposlenim roditeljima izišli u susret.

Za dječji vrtić „Cvrčak“ u Vrsinama je pokazan veliki interes, ali je vrtić mali, drugim riječima neuvjetan. Dobili smo uvjerenje za uporabu poslovne građevine, izradili energetski certifikat, a u izradi je projekt radi prenamjene za cijeli prostor zgrade (pošte). Na taj način ćemo imati dvostruki prostor od sadašnjeg.

Osim toga u Marini se gradi trgovački centar Tommy. Kat trgovačkog centra od 400 m² planiran je za društvenu namjenu, za dječji vrtić, jaslice i ostale popratne prostore prema standardima.

Apliciranjem projekata nadamo se sredstvima EU fondova i ljepšoj budućnosti naše djece.

Pripremila: Ravnateljica

MJESNI ODBORI

Provedeni su izbori u mjesnim odborima naše općine, te ovim putem mještani mogu sudjelovati u odlučivanju koja su od lokalnog značaja i izravno utječu na život i rad pojedinca. Izbori nisu provedeni jedino na Pozorcu i Blizni Gornjoj.

Izabrani su sljedeći predsjednici po mjestima koji su stupili na dužnost:

- mjesni odbor MARINA: Joško Najev,
- mjesni odbor SVINCA: Milenka Božan,
- mjesni odbor VINIŠĆE (gornji dio): Mario Bašić,
- mjesni odbor VINIŠĆE (donji dio): Ivica Orlić,
- mjesni odbor SEVID: Antea Vidović,
- mjesni odbor VRSINE: Teo Matijaš,
- mjesni odbor POLJICA: Zoran Jakus,
- mjesni odbor NAJEVI: Ante Najev,
- mjesni odbor GUSTIRNA: Antonio Neveščanin,
- mjesni odbor BLIZNA DONJA: Branko Oštrić,
- mjesni odbor VINOVAČ: Jere Čaleta,
- mjesni odbor Rastovac: Jozo Ugrina.

Izabrani povjerenici mjesnih odbora su:

- mjesni odbor DOGRADE: Karolina Jerković Šalov,
- mjesni odbor MITLO: Ivica Agić.

DARIVANJE POKLON PAKETA NAPOTREBNIJIMA

U uvjetima gospodarske krize sve je više zastupljenih socijalno osjetljivih skupina, a što je karakteristično i za područje naše općine. Općina Marina u okviru svojih socijalnih programa u suradnji sa mjesnim odborima dodjeljuje poklon pakete najugroženijim obiteljima na ovom području.

STRUČNO USAVRŠAVANJE MLADIH

Općina Marina razvija politiku uključivanja mladih obrazovanih osoba kako bi stečena znanja tijekom studija primijenila i obogatila u praksi. U okviru projekta zapošljavanja pripravnika trenutno u uredima naše općine radno iskustvo stječu dvije mlade pripravnice: Rubelj Ivana i Marčić Ivana. Naše pripravnice su se izvrsno uklopile u radnu atmosferu, te su zadovoljne uvjetima i mogućnostima svog radnog mjesta. U nastavku vam predstavljamo pripravnice.

Rubelj Ivana

Zovem se Rubelj Ivana, djevojačko Radeljak. Rođena sam 12. prosinca 1984. godine u Šibeniku. Odrasla sam u Siveriću, Drniš gdje sam završila osnovnu školu, a potom i srednju školu, smjer opća gimnazija. U Splitu sam završila Ekonomski fakultet, smjer financije i upravljanje porezima. Udala sam se prije tri godine, muž Ivan Rubelj, obitelj iz Mitla, Marina. Ponosna majka jednog sina, Boris. Živim u Trogiru, Mastrinka.

U općini Marina odrađujem stručno usavršavanje u trajanju godine dana kao viši suradnik za proračun i financije. Jako sam zadovoljna, radno okruženje je jako ugodno i stručno, smatram da ću steći mnoga nova znanja, a ujedno i usavršiti već postojeća.

Marčić Ivana

Zovem se Ivana Marčić, rođena sam 24. lipnja 1990. godine u Splitu. U rodnom gradu sam završila osnovnu školu i srednju I. Klasičnu gimnaziju. Godine 2013. na Pravnom fakultetu u Splitu završavam za stručnog specijalista javne uprave.

U općini Marina odrađujem stručno usavršavanje u trajanju godine dana kao viši suradnik za komunalu. Iako nisam iz Marine zahvalna sam na pruženoj prilici da radim u općini Marina i steknem nova znanja i nova poznanstva.

OBILJEŽENA 19. GODIŠNJICA POGIBIJE ANDRIJE MATIJAŠA – PAUKA

Dana 09. listopada 2014. godine u Pozorcu, rodnom mjestu generala bojnika Andrije Matijaša – Pauka održana je svečana komemoracija u sjećanje na velikog ratnika. Ova tužna obljetnica je okupila mnoge u ovom malom mjestu. Uz članove njegove obitelji, brojne mještane, suborce i hrvatske branitelje, komemoraciji su prisustvovali i umirovljeni general Damir Krstičević, general zborna Drago Lovrić ispred Ureda predsjednika Republike, te ostali čelnici općina i Splitsko-dalmatinske županije. Svetu misu je predvodio naš župnik don Darko Poljak, a za prigodni program su bili zaduženi članovi KUU-e Andrija Matijaš.

POSJET GRADU HEROJU

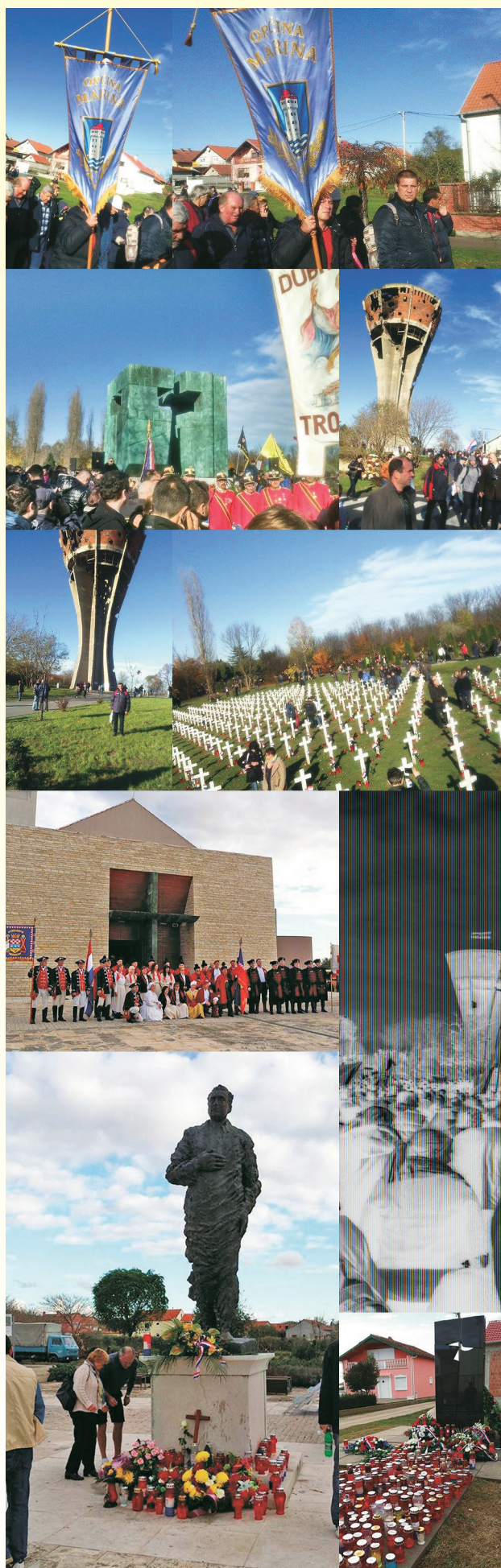
Odavanje počasti žrtvama grada Vukovara je bilo omogućeno i mještanima Marine. Pod pokroviteljstvom općine Marina i Turističke zajednice općine Marine organiziran je odlazak ovom gradu. Prije dvadeset i tri godine Vukovar je okupiran te je pao otpor

hrvatskih branitelja nakon tromjesečne opsade i skoro potpunog uništenja grada. Podsjećamo, Hrvatski sabor donio je 29. listopada 1999. Odluku o proglašenju dana sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. godine, kako bi se dostojanstveno i primjereno odala počast svim sudionicima obrane Vukovara, grada – simbola hrvatske slobode.

Prema statističkim podacima, tijekom borbi i ulaska protivnika u grad, poginulo je oko 550 hrvatskih branitelja i 1700 civila. Zatim, oko 8000 Vukovaraca je odvedeno u srbijanske logore, njih 800 se vodi na popisu nestalih. Iz Vukovara je također prognano sve nesrpsko stanovništvo. Smatra se da je ovo jedan od najvećih zločina u Europi nakon Drugog svjetskog rata.

Vukovar je danas simbol herojstva u kojem se 18. studenog okupljaju ljudi iz svih krajeva Hrvatske, a i šire.

Dan sjećanja na poginule žrtve rata je započeo komemoracijom ispred vukovarske bolnice i nakon toga je krenula Kolona sjećanja. Na Memorijalnom groblju na grobovima poginulih i ubijenih branitelja položene su ruže, a podno glavnoga spomen obilježja vijence su položila i svijeće zapalila državna i druga izaslanstva.

POSJET ŠKABRNJI

Škabrnja je malo mjesto smješteno u zaleđu Zadra koje za vrijeme Domovinskog rata nisu zaobišli napadi ratnih protivnika. U ponedjeljak, 18. studenog 1991. godine pala je Škabrnja koja je zabilježila najveću tragediju svoje povijesti. Mnogi građevinski objekti bivaju uništeni, spaljeni, a žene, djeca, starci i branitelji ubijeni. Škabrnja je danas simbol hrvatskog otpora i stradanja.

Molitvom i paljenjem svijeća duž ulice Žrtava srbočetničke agresije je obilježena 23. obljetnica jednog od najvećih zločina tijekom Domovinskog rata. Škabrnjani su obilježavanje stradanja svoga mjesta započeli molitvom krunice i misom u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije, te paljenjem svijeća duž ulice Žrtava srbočetničke agresije. Središnja komemoracija je održana 18. studenoga na trgu dr. Franje Tuđmana nakon koje je održana Hodnja sjećanja do Spomen obilježja na mjesnom groblju sv. Luke. Tom prilikom su brojni mještani, izaslanstva, obitelji poginulih, članovi braniteljskih udruga te ostali položili cvijeće i zapalili svijeće. Predstavnici općine Marine su posjetili ovo mjesto kako odali počast svim žrtvama stravičnih stradanja u Domovinskom ratu.

„ČOVJEK JE UNIŠTILO PRIRODU, A SADA ONA NJEGA UNIŠTAVA!“

Višednevne kišne padaline rezultirale su vodenim bujicama u mjestu Marina. Feliks, sredozemna ciklona koju je Crometeo tim tako imenovao, prouzročila je mnogobrojne probleme mještanima u centru Marine. Prema meteorološkim podacima na ovom području je u četvrtak, 4. prosinca 2014. godine palo 140 mm kiše i to za nekoliko sati. Na širem trogirskom području je za samo 48 sati palo oko 200 litara kiše, što je znatno više od prosjeka za cijeli prosinac. U Dalmaciji će također taj dan ostati zapamćen i kao najtopliji u zemlji otkada postoje mjerenja. Na četvrti dan prosinca 1979. godine u Splitu je izmjerena temperatura od 17,5 °C, a na taj isti dan u 2014. godini temperatura je bila 17,9 °C.

Mnogi mještani su strahovali od poplave, ali ona se žalost nije mogla izbjeći zbog snažnih grmljavinskih kišnih oblaka koji su se zadržali nad ovim područjem Dalmacije. Obilna kiša je posebno u večernjim satima bila izrazita. Za mnoge mještane je ta večer bila neprospavana, te je sljedeće jutro donijelo pravo stanje. U brojnim kućama koje se nalazu u centru Marine su zabilježene materijalne štete, voda je navirala sa svih strane, te su najviše posla imale interventne službe. U najtežoj situaciji se našao novoizgrađeni pogon u vlasništvu PZ Marine u čijem skladištu je ostalo zarobljeno pod vodom 30 tona maslinovog ulja. Na

sreću, uskladišteno maslinovo ulje je spašeno.

U razgovoru sa našim starijim mještanima prikupili smo zanimljive izjave koje prenosimo u cijelosti. Gospodin Ivan Radić (82), stari borac, kako je sebe imenovao, čovjek je sa velikim životnim iskustvom, a izjavio je:

„Evo ja imam osamdeset i dvi godine i ne pamtim ovakvu godinu. Tuča, kiše, sve se uništava. Prolinila se priroda, ali i ljudi. Ljudi su uništili prirodu, a priroda nas. Prije se znalo kad je lito, jesen, zima i proliće, a sada se ne zna ništa.“

U blizini svima nama poznate Mandračke, gospodin Josip Racetin zvani Stude je rekao:

„Protiv prirode se ne može. Atmosfera je zagađena. Velika je radijacija oko nas zbog svih tih mobitela, kompjutera, televizije, radija. Sve je ozračeno, te me ne iznenađuju ovakve situacije.“ Unatoč tužnim prizorima koju su prouzročile kišne padaline ovaj gospodin se i nakratko našalio rekavši: „Ove godine nema ulja, ali ima vode“.

Pripremila: Dijana Radelić Vrbat, mag.oec.

TAMARISI U PRALIŠĆU 2

U zadnjem broju Marinskog lista smo objavili članak o posjećenim tamarisima na plaži u Prališću. Podsjećamo, vijest o učinjenoj sječi ove vrsta grma je odjeknula i u dnevnim novinama. U javnosti su plasirane neistinite priče o razlozima ove sječe, te u ovom broju Marinskog lista donosimo sadašnje stanje tih istih tamarisa koji se nalaze na navedenoj lokaciji.

Osnovni razlog sječe tamarisa jest njihovo održavanje kao bi i dalje doprinosili svrsi zbog koje su i zasađeni, a to je pružanje hladovine brojnim posjetiteljima ove plaže za vrijeme ljetnih vrućina. Fotografija snimljena u rujnu 2014. godine prikazuje stanje tamarisa nekoliko mjeseci nakon što su se zbog redovitog održavanja sasjekli i time sačuvali od mogućih negativnih posljedica koje su mogle ovaj grm u potpunosti uništiti. Naime, ova vrsta biljke je karakteristična po tome što je meka, puna vode i za vrijeme olujnih vjetrova postoji opasnost od trajnog oštećenja.

Fotografija snimljena u rujnu 2014. godine

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE MARINA

REZULTATI TURISTIČKOG PROMETA

Uspješnost turističkih rezultata turistička zajednica ocjenjuje na osnovi turističkih dolazaka i noćenja. Turistički promet u privatnom smještaju na području TZO Marina pokazuje stabilan rast u 2014. godini što je sukladno rastu na ukupnom hrvatskom turističkom tržištu. Tablicom broj 1 prikazan je broj dolazaka i noćenja turista u privatnom smještaju na području cijele općine Marina. Iz navedene tablice možemo zaključiti da je u 2014.g. ostvaren porast broja dolazaka za 18% i porast broja noćenja za 12% u odnosu na 2013.godinu.

Analizirajući broj dolazaka i noćenja na promatranim područjima, možemo zaključiti da je u Sevidu ostvaren najveći porast broja dolazaka i noćenja u odnosu na 2014.g. Najveći broj dolazaka zabilježen je u mjestu Sevid, gdje je također zabilježen i najveći broj noćenja.

Tablica 1: Ostvareni dolasci i noćenja od 01.01.2014. do 31.12.2014. te od 01.01.2013. do 31.12.2013.

MJESTO	DOLASCI (2014.)	DOLASCI (2013.)	RAZLIKA	NOĆENJA (2014.)	NOĆENJA (2013.)	RAZLIKA
Marina	7 422	6 633	789	60 234	59 517	717
Vinišće	7 356	6 002	1 354	70 922	63 501	7 421
Sevid	7 767	5 824	1 943	75 952	57 746	21 206
Poljica	5 541	5 023	518	49 176	44 349	4 827
Ukupno	28 086	23 482	4 604	253 284	225 113	28 171

Što se tiče strukture gostiju, na području općine Marina tijekom sezone tradicionalno boravi najveći broj Poljaka. U ukupnom broju dolazaka i noćenja njihov udio iznosi 32% te su konkretno Poljaci ostvarili 8030 dolazaka i 73 934 noćenja. Slijede ih Nijemci sa ostvarenih 3211 dolazaka i 35 139 noćenja (15%), Česi sa 3596 dolazaka i 30683 noćenja, te Mađari sa 2536 dolazaka i 17 274 noćenja. Sunce i more primarni je motiv putovanja za 62% gostiju, tako je i kod nas još uvijek najzastupljeniji taj oblik turizma. I dalje imamo najviše obitelji sa djecom koje svoje godišnje odmore rado provode u našem kraju.

Na području općine Marina prevladava privatni smještaj. U prvih 9 mjeseci 2014. godine registrirano je 896 novih ležajeva, te sada na području općine Marina ima ukupno 4844 kreveta što bi u postotcima bilo 23% kreveta više

GRAD/OPĆINA/NASELJE MARINA	BROJ OSTVARENIH NOĆENJA U PRIVATNOM SMJEŠTAJU U 2014. godini	BROJ PRIVATNIH SMJEŠTAJNIH KAPACITETA U 2014. godini (isključivo stalni registrirani smještajni kapaciteti)	PROSJEČNA GODIŠNJA POPUNJENOST U PRIVATNOM SMJEŠTAJU U 2014. godini (u danima)
1	2	3	4 (2/3)
MARINA	57 234	1322	43,30
VINIŠĆE	70 922	1224	57,95
SEVID	75 952	1282	59,24
POLJICA	49 176	941	52,26

Tablica 2: Prosječna popunjenost kapaciteta u 2014.g.

u odnosu na 2013.godinu. Najveći porast broja kreveta zabilježen je u mjestu Marina.

Tablicom broj 2 je prikazana prosječna godišnja popunjenost kapaciteta u 2014.godini. Na temelju prikazanih podataka možemo zaključiti da je u mjestu Marina u 2014. godini bilo najviše registriranih smještajnih kapaciteta koji je iznosio 1 322. Najveća prosječna godišnja popunjenost kapaciteta zabilježena je u mjestu Sevid, te iznosi otprilike 60 dana.

	SMJEŠTAJNI KAPACITETI	BROJ KREVETA 2014.	BROJ KREVETA 2013.	
MARINA	478	1 346	1 061	+ 385
VINIŠĆE	392	1 263	991	+272
SEVID	408	1282	1 057	+225
POLJICA	322	939	833	+106
VRSINE	2	6	6	
POZORAC	1	4	0	
GUSTIRNA	2	4	0	
UKUPNO	1605	4 844	3 948	+896 / 22,69%

Tablica 3. Smještajni kapaciteti na području Općine Marina

Na području općine Marina prevladava privatni smještaj. U prvih 9 mjeseci 2014.g. registrirano je 896 novih ležajeva, te sada na području Općine Marina ima ukupno 4844 kreveta što bi u postotcima bilo 23% kreveta više u odnosu na 2013.g. Najveći porast broja kreveta zabilježen je u mjestu Marina.

PRIHODI TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE MARINA

Izvorni prihodi sustava turističkih zajednica su:

- prihodi od boravišnih pristojbi,
- prihodi od boravišnih pristojbi po osnovi nautike,
- prihodi od turističke članarine,
- ostali prihodi.

Sukladno zakonu, od ove sume dio novca se transferira prema Hrvatskom Crvenom križu, nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave i poreznoj upravi.

Sve razine se u pravilu dodatno financiraju iz budžeta, tj. Glavni ured iz državnog proračuna, županijski TZ-ovi iz proračuna županija, a gradski iz proračuna gradova pri čemu nema pravila i normi o visini dodatnog financiranja.

Sustav je u 2014. godini uprihodio oko 532 000,00 kuna boravišne pristojbe i 60 000,00 kuna turističke članarine (od čega se 30% transferira općini Marina).

Dug iznajmljivača prema TZO Marina iznosi oko 24 000,00 kuna.

Tablicom broj 3 prikazana su zaduženja iznajmljivača u bruto iznosu (prije raspodjele) po mjestima.

Tablica 4: Zaduzenja iznajmljivača po mjestima u bruto iznosu

MJESTO	Iznos zaduzenja iznajmljivača (u kn)
Marina	309 485
Vinišće	179 750
Sevid	191 750
Poljica	136 800

PROMOCIJA DESTINACIJE

Turistička zajednica općine Marina radila je na promidžbi destinacije na domaćem i inozemnom tržištu. Oglašavanje smo provodili u tiskanim časopisima koji su namijenjeni distribuciji na domaćem i inozemnom tržištu. Najpoznatiji od njih su Split inYourPocket i turistički magazin Hot Spots (tiskano izdanje i on line izdanje na portalu Net.hr).

Oglašavanje se provodilo na način da se obuhvaćala cjelokupna ponuda naše općine, te su se predstavljala nadolazeće aktivnosti i događanja.

PROJEKTI

POSTAVLJENA SMEĐA SIGNALIZACIJA

Da bi svojim gostima olakšali snalaženje u samoj destinaciji, ove godine je Turistička zajednica općine Marina ušla u projekt izrade smeđe signalizacije.

Ukupno je izrađeno 9 pictogramskih tabli koje su, nakon dobivene suglasnosti Hrvatskih cesta, Županijskih cesta i općine Marina, postavljene na ulaz u mjesta: Sevid, Poljica i Marinu. Postavljene su tri table koje označavaju put do uvale Stari Trogir. Dvije pozdravne table „Rivijera Marina“ postavljene su na ulaz u općinu. Postavljeni turistički znakovi namijenjeni su usmjeravanju mještana i turista prema kulturno-povijesnim znamenitostima, te ustanovama za pružanje turističkih i drugih informacija.

Projekt je izradila tvrtka Prvi Treptač d.o.o. te je financiran vlastitim sredstvima TZO Marina.

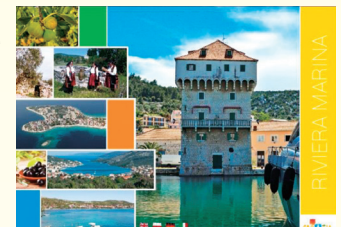
IZRAĐENA MOBILNA APLIKACIJA MARINA TRAVEL GUIDE

Izrađena je mobilna aplikacija pod nazivom MarinaTravelGuide koja je dostupna za android i iphone uređaje koja sadrži podatke o turističkoj destinaciji, te koja svojim korisnicima olakšava snalaženje u samoj destinaciji. Aplikacija je besplatna, te je izrađena u suradnji sa tvrtkom Mobiexplore.

NOVA BROŠURA

Nakon dvije godine pauze, u 2014. godini izrađena je nova imagine brošura Rivijera Marina. Kako na našem području boravi najveći broj Poljaka, ova brošura je uz njemački, talijanski i engleski jezik, prevedena i na poljski.

OSTALO

- ✓ Tiskani planovi Marine, Vinišća, Poljica i Sevida.
- ✓ Sudjelovanje u snimanju emisije Top Destinacije – Specijal.
- ✓ Izrađen citylight pano u Poljicima.
- ✓ Izrađen promotivni video svih naselja Općine Marina.

MARINSKO KULTURNO LJETO

Ovogodišnje Marinsko kulturno ljeto obilovalo je razno raznim događanjima koja su zadovoljila i najrazličitije ukuse. Imali smo oko 30 događanja raspoređenih po cijeloj općini. Neka od njih su: samostalni koncert mandolinista Noć u Dalmaciji, proslava Presvetog srca Isusova u Vinišću, Ribarska fešta u Poljicima, kulturni događaj u PŠ Vrsine „Da

se ne zaboravi", 4. festival ojkavice i narodnog kola u Blizni Donjoj, Večer klapa u Marini te u predsezoni kulturni događaj u spilji Grota gdje se ove godine po prvi put izveo ples završnog kola Gotovčeve opere „Ero s onoga svijeta“. Ova sezona će ostati zapamćena i po tri velika koncerta, prvi je bio koncert za Dan općine - koncert Mladena Grdovića, drugi je bio nastup klape Intrade na ribarskoj večeri i zadnji je bio na zatvaranju Marinskog ljeta – koncert Jelene Rozge. Svi koncerti su bili jako dobro posjećeni, te su ispunili naša očekivanja. Ovo ljeto nam nije manjkalo ni sportskih događanja, pa smo u Dogradama imali memorijalni turnir u malom nogometu „Jakov Palada- Babo“, te 2 višednevna turnira, memorijalni turnir „Andrija Matijaš Pauk“ u Marini koji je svake godine sve više posjećen i od strane gledatelja, ali i od strane sudionika, te malonogometni turnir „Blizna Cup“ u Blizni Donjoj.

I u 2015.g. TZO Marina će nastaviti sa brojnim aktivnostima vezanim za promociju destinacije i poboljšavanje kvalitete boravka u destinaciji. Marinsko kulturno ljeto ćemo nastojati obogatiti što raznolikijim manifestacijama kako bi se zadovoljili najrazličitiji ukusi.

Za sljedeću sezonu se nadamo uspješnoj suradnji sa Komunalnim pogonom općine Marina koji nam uvelike olakšava organizaciju manifestacija te brojnim udrugama sa područja naše općine koje na bilo koji način doprinose organizaciji i provođenju Marinskog kulturnog ljeta.

ZAKONODAVSTVO...

- Odredba pravilnika gdje je zdravstvena potvrda koju su donedavno iznajmljivači morali ishoditi svake godine i to baš u mjesecu travnju, izbačena je iz Pravilnika (...o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu), pa ona od lipnja ove godine više nije zakonska obaveza kod privatnih iznajmljivača.
- Izbačena je iz Pravilnika i obveza imanja zvučne izolacije (atest za buku) koji se najčešće tražio kod onih vlasnika objekata koji po prvi puta kategoriziraju objekt.
- Od 01.01.2014.g. ukinut je Državni inspektorat.

Od tada poslove nadzora nad obračunom, napolatom i uplatom boravišne pristojbe te, nadzor nad prijavom i odjavom turista provodi Služba za nadzor – Carinska uprava. Novina je ta da Carinska uprava zaračunava zatezne kamate iznajmljivačima, ukoliko boravišnu pristojbu ne uplate u zakonskom roku (31.07., 31.08. i 30.09.).

- Nadzor nad tzv. sivim turizmom vrši Ministarstvo turizma.

Pripremila: Tea Ivančev, bacc.oec.

MASLINARSKA SEZONA najlošija ikada

Svjedoci smo da je ovogodišnja berba maslina započela puno ranije negoli su mnogi očekivali. Priroda je nametnula promjene uobičajenog razdoblja branja i prerade plodova masline. Maslinarima je ovogodišnji urod znatno smanjen te je u pitanje dovedena i sama kvaliteta proizvedenog ulja. Nažalost, mnogi se slažu da nikad lošija nije bila maslinarska sezona negoli je ova protekla. Kišno ljeto je rezultiralo lošim plodovima raznovrsnih kultura. Uzroci lošeg uroda maslina su prije svega velika vlaga, pojava maslinove muhe i ostalih štetočina zbog kojih je veći dio uroda otpao.

Maslinari su kao jedino rješenje pronašli u ranijoj berbi

kako bi se barem malo zaštitili od

štetočina koje su poharale mnogobrojne maslinike, ali i uništili u potpunosti urode.

U razgovoru sa uljarima doznali smo da su prerada i otkup maslina bili otprilike 60% manji u odnosu na prošlu 2013. godinu. Nadalje, radi dobivanja stručnog mišljenja, zamolili smo Najev Ivanu, vlasnicu uljare Bilaja, da sa nama podijeli kratak osvrt na maslinarsku sezonu u 2014. godini. Ljubavno nam je odgovorila:

„Nikada nije bila lošija godina u povijesti maslinarstva, negoli je ova. Štoviše, od 2003. godine, otkako imamo uljaru, nismo se susreli sa lošijim urodom maslina. Ova godina je na samo 7% uroda od prošle godine, ali ni prošla nije bila dobra.

Proizvodi uljare „Bilaja“

Što se tiče ploda masline, ono je bilo jako oštećeno, napadnuto sa crvima. Takve masline se ne bi vidale inače na podu maslinika, a pogotovo na stablima maslina u listopadu. Berba je započela mjesec dana ranije i trajalaje svega 3 tjedna. Zbog jako loše kvalitete ovogodišnjeg ulja, mi ga nemamo u ponudi.“

Posebno je zanimljivo kretanje cijena maslinovog ulja u 2014. godini. Sukladno zakonu ponude i potražnje prema kojemu uslijed povećanja potražnje i smanjenja ponude za maslinovim uljem (ceteris paribus), dolazi do povećanja cijene. Rast cijene maslinovog ulja je započeo u rujnu ove godine što će se, vjerujemo, nastaviti u budućnosti.

Pripremila: Dijana Radelić Vrbat, mag.oec.

Fotografija masline: Roko Matijaš

Ukoliko pak imate prostran vrt, dovoljno je da odredite na koje mjesto ćete odlagati takav otpad te ga možete bacati na hrpu bez ograđivanja.

ZAŠTO KOMPOSTIRATI? ,stvaramo manje kućnog otpada , manje kućnog otpada znači i manji trošak odvoza i zbrinjavanja smeća , stvaramo humus koji koristimo kao gnojivo ,stvaranjem vlastitog humusa ne trošimo dodatne novce na kupnju umjetnih gnojiva , korištenjem prirodnih gnojiva povećavamo kakvoću tla te stvaramo zdravije i kvalitetnije proizvode.

od kompostiranja stvaramo koristi sebi i okolišu koji nas okružuje!!

- U postojeće kontejnere za sakupljanje kućnog otpada zabranjeno je bacanje otpada koji se može reciklirati, građevinskog otpada te otpada od čišćenja vrtova i okućnica.
- Glomazni otpad nije dozvoljeno odlagati na javne površine i ostavljati pokraj kontejnera za otpad kao što je to do sada bio slučaj. Glomazni otpad može se odlagati isključivo u danima organiziranog prikupljanja i odvoza.
- Besplatan odvoz elektroničkog otpada (veliki i mali kućanski aparati kao što su perilice, hladnjaci, kalkulatori, računala, televizori, videokamere, bušilice, termostati) mještani općine Marina mogu naručiti pozivom na broj telefona: 021/382-011 ili mobitela: 091 315 4000 (Tehnomobil Split).
- Spaljivanje bilo kakvog otpada je zabranjeno.

Općina Marina planira uspostaviti zelene otoke te na njima plave, zelene i žute kontejnere i to po svim naseljima općine kako bi započela sa odvojenim prikupljanjem otpada, tj. recikliranjem. Zato Vas lijepo molimo da sa otpadom koji stvarate postupate kao što je prikazano na slijedećim slikama.

www.mzoip.hr

www.fzoeu.hr

www.recikliraj.hr

ORGANSKI OTPAD - smeće ili korisno dobro?

Organski otpad predstavlja sav biorazgradivi otpad, primjerice svi ostaci hrane, voća, povrća, ljuske jaja, talog kave, ostaci čaja (s vrećicama), uvelo cvijeće, lišće, grane nastale nakon obrezivanja voćaka/

uređivanja okućnica, itd. Ono što možete napraviti sa takvim otpadom jest kompostirati ga i tako napraviti nešto korisno za sebe i cijelu zajednicu.

Kompostiranje je izuzetno jednostavno!

Potrebno je imati samo jedan spremnik u koji ćete odlagati takav otpad te malo dobre volje kako bi Vam takav postupak prešao u naviku. Ukoliko živite u stanu ili nemate veliku okućnicu ili vrt, možete kupiti specijalizirani spremnik ili ga sami izgraditi, primjerice uz pomoć dasaka, žice ili cigle.

OPĆINA MARINA,
Vlastiti komunalni pogon,
Upravitelj, Frleta Tonći, dipl.oec

DA

Karton, novinski i uredski papir, bilježnice, papirnata ambalaža, prospekti, katalogi, časopisi, telefonski imenici, kutije, papirnate vrećice.

NE

Tetra-pak od mlijeka ili napitaka, ambalaža od lijekova, ugljeni papir za kopiranje, zauljeni papir, masni papir, prljavi papir, omoti od sapuna, plastikom obložena kartonska ambalaža, upotrijebljene maramice, pelene.

DA

Staklene čaše, staklene boce i tegle u svim bojama, svako staklo na kojem je neka od ovih oznaka:

NE

Keramički predmeti, bolničko staklo, kristalno i automobilsko staklo, lampe, žarulje, prozorsko staklo, armirano staklo, staklo sa tuš kabine, ogledala, ambalaža jakih kemikalija i zapaljivih tvari, neonske i fluorescentne svjetiljke, staklena vuna, staklena ambalaža za koju je propisana naknada od 0,50 kn.

DA

Boce bezalkoholnih pića, boce mlijeka, šampona, detergenta, boce ulja, cijevi za vodu, prozorski okviri, posude za hranu, vrećice za kupovinu, čašice jogurta, plastični čepovi, slamke za piće, posude za hranu, pribor za jelo, čašice za piće, kutije za CD-ove, svaka plastika na kojoj je neka od ovih oznaka:

NE

Spremnici (kanistri) otpadnog motornog ulja i ulja za podmazivanje, plastične boce kemikalija, posude od boja i lakova.

PROJEKT VRSINE U PROŠLOSTI DA SE NE ZABORAVI

Projekt Vrsine u prošlosti započeo je 2003.g. u PŠ Vrsine. Cilj ovog projekta je očuvanje kulturne baštine, običaja i rječnika Vrsina. Učenici su istraživali i zapisivali običaje, riječi, pjesme, legende... U realizaciji projekta sudjelovali su roditelji, djedovi, bake, mještani Vrsina. Tijekom proteklih 10 godina u više navrata organizirane su izložbe starih fotografija i starih predmeta. 2010.g. uprizorena je priredba „Božić u Vrsinama prije 50 godina“. Učenici iz PŠ Vrsine su od 2003.g. do danas sudjelovali na preko 80 različitih manifestacija, u školi Vrsine organizirano je preko 30 različitih radionica u kojima su sudjelovali učenici, roditelji i mještani Vrsina.

9. srpnja 2014. u sklopu Marinskog kulturnog ljeta održana je kulturna manifestacija „Da se ne zaboravi“. Cilj ove manifestacije je očuvanje narodnih običaja i zavičajnog govora. Na manifestaciji su sudjelovali uz učenike iz PŠ Vrsine i učenici iz OŠ Primošten, OŠ Bijaći, članovi KUU-e Andrija Matijaš-Pauk, KUD-a Labišnica, KUD- a Sedam Kaštela, ženska klapa Marina .

Pripremila: Dijana Rinčić, učiteljica PŠ Vrsine

TJEDAN BOTANIČKIH VRTOVA U ŠKOLSKOM VRTU PŠ VRSINE

U Vrsinama cvate najljepši školski vrt područnih škola u RH, školski vrt male područne škole Vrsine. Južni dio vrta zasađen je ukrasnim i ljekovitim biljem, u istočnom dijelu nalazi se mali maslinik u kojem je podignuta kamena kućica u spomen na sve težake vrsinskog kraja.

U mjesecu svibnju priključili smo se obilježavanju Tjedna botaničkih vrtova. Vikend prije proveli smo u Biogradu na Moru na sajmu Agro Arca, tako da smo doslovno u ponedjeljak ujutro 12. svibnja „uletjeli“ u tjedan. Vremenska nam prognoza nije bila baš naklonjena, pogledi su nam bili upri u nebo hoće-neće kiša. Prvi dan uspješno odrađen, članice udruga Viola odorata su održale nezaboravnu radionicu „Cvit na glavi, u srcu i na pjatu“, nakon radionice uslijedila

je modna revija u školskom vrtu. Utorak, dan drugi, radionice „Herbariziranje biljaka“ i „Oslikavanje staklenki“, taj dan smo imali i engleski jezik u školskom vrtu, „susreli“ smo se s leptirima, pčelama, zmijama, paucima... zaigrali „Škatule-batule“. Osvanu je i treći dan, tmurni oblaci su se nadvili nad Vrsinama, kiša je padala, vjetar je savijao grane našeg eukaliptusa... u posjet nam dolazi stotinjak djece, a mi smo imali samo dvije učionice, vrt možemo gledati samo kroz prozor učionice. Za zanimljivo predavanje „Uloga pčele u oprašivanju biljaka“, nije nam smetala gužva, sjedili smo posvuda, na kraju je David obukao pčelarsko odjelo, a mi se zaslادili medom. U drugoj učionici izrađivali smo kućice za ptičice od tetrapak ambalaže. Uskoro je prestala padati i kiša, vrt se napunio djecom, šetali su, razgledavali, slušali priče. Stigao je i petak, opet problemi s vremenom, bura je nosila sve pred sobom, temperatura se spustila za nekoliko stupnjeva...školica opet puna djece. Predvanje „Kušanje maslinovog ulja“ i likovna radionica. Tjedan smo završili glazbeno- poetskom večeri „Večer pejzažne poezije“, poeziju su govorili, učitelji, roditelji, gosti, a u glazbenom djelu su nas zabavljali članovi mandolinskog orkestra KUU A. M. Pauk i PKU Srebrena Marina.

Jedan zaista divan tjedan, našim vrtom prošetalo je preko 300- injak djece, 20 učitelja, odgojitelja, 100- injak roditelja, u radionicama je sudjelovalo 10 voditelja. Cijeli tjedan su nas pratili naši mali „Cvrčci“, djeca iz DV „Cvrčak“ Vrsine. Hvala svima koji su pomogli u realizaciji ovog projekta. Vidimo se dogodine!

Pripremila: Dijana Rinčić, voditeljica vrta PŠ Vrsine

PŠ VRSINE

UČITELJICE: Dijana Rinčić i Nikolina Kustura

DOGAĐANJA:

• Djeca Marine za djecu Gunje

U studenom 2014. godine organizirana je akcija humanitarnog karaktera usmjerena na pomoć djeci koja su doživjela strašne poplave na području Gunje. Djeca PŠ Vrsine su svojim zajedničkim snagama prikupila raznovrsna sredstva koja razveseljavaju svakog mališana. Prikupljene su raznovrsne knjige, slikovnice, školski pribori, društvene igre, slatkiši i slično.

• Smotra malih klapa-Rogoznica

Učenice škole Vrsine su sudjelovale na 2. smotri malih klapa koja se održala u OŠ Rogoznica. Uz domaćine su nastupili i učenici iz Muća, Primoštena i Zadra. Učenice ove škole otpjevale su lijepu zavičajnu pjesmu Marina je moj rodni kraj, te pjesmu Šareni vrtal. U programu je nastupila i članica PKU Srebrena Marina Blanka Smoljić.

• Božićna radionica

Božićna radionica pod vodstvom gospođe Davorka Šalov Bobanović i Ivanke Bilankov Smajo članica udruge Viola odorata je održana u školi Vrsine. U radionici su sudjelovala djeca i roditelji iz škole Vrsine i DV Cvrčak. Za izradu božićnih dekoracija koristili su se jesenski plodovi i prirodni materijali iz školskog vrta.

• I u Vrsinama Vukovar svijetli

Povodom obilježavanja pada grada heroja – Vukovara,

djeca su paljenjem svijeća odala počast svim poginulim hrvatskim braniteljima i civilima, žrtvama Domovinskog rata.

• Dodijeljena kolektivna godišnja nagrada općine Marina PŠ Vrsine

U dvorani A. M. Pauk u Marini 24. srpnja, povodom Dana općine, održana je svečana sjednica općinskog vijeća, a na sjednici su dodijeljene pojedinačne i skupne nagrade općine Marina za 2014.g. U "ruke" PŠ Vrsine otišle su dvije nagrade i to pojedinačna za učiteljicu Dijanu Rinčić i kolektivna za PŠ Vrsine..

• Najljepši školski vrtovi u RH u 2014. godini

U studiju "Bajsić" na Hrvatskoj radioteleviziji 21. studenoga, u 13 sati, održala se proslava 20. obljetnice projekta „Najljepši školski vrtovi u RH“ i svečanost proglašenja pobjedničkih školskih vrtova za 2014. godinu. Taj jedinstven projekt već 20 godina zajednički vode Hrvatska radiotelevizija i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Vrijedne mlade vrtlare darivaju i brojni drugi donatori te ih tako potiču da uljepšaju školski okoliš i u svojim vrtovima čuvaju ljepotu hrvatske prirode i njezinu bogatu biološku raznolikost. „Ideja vodilja projekta je da dijete, kad jednom posadi i odneguje biljku, tu biljku neće uništiti, te će nove generacije djece u očuvanju prirode u Hrvatskoj i našega planeta biti bolje od svojih roditelja“, izjavila je voditeljica projekta Lidije Komes. Pobjednički školski vrt za kontinentalnu Hrvatsku je vrt OŠ Dragutina Tadijanovića iz Petrinje, najljepši primorski vrt je vrt OŠ Žrnovnica iz Žrnovnice, u kategoriji vrtića pobjedu su odnijeli mališani iz DV Ivančica iz Ivanca. Povodom dvadesete obljetnice projekta priznanja su zaslužili i voditelji i ravnatelji koji su se istaknuli svojim radom, a njihovi vrtovi bili su pobjednički. Učiteljica Dijana Rinčić je dobitnica takvog priznanja zahvaljujući velikim trudom koji kontinuirano ulaže u svoj rad.

Priznanje učiteljici Dijani Rinčić za uspješnog voditelja školskog vrta povodom 20.-e obljetnice projekta Najljepši školski vrtovi u RH

IZVOR: Službena facebook stranica PŠ Vrsine

SLIKOVNICA NA DAR DJECA KOJA ČITAJU POSTAJU LJUDI KOJI MISLE

15. minuta čitanja dnevno dovoljno je da dijete:

- vježba moždane stanice
- poboljšava komunikacijske vještine
  - uči o svijetu oko nas,
  - uči nove riječi,
- razvija maštu i kreativnost,
  - postaje bolje u školi,
- zabavlja se, opušta i nasmije
- izgradi bolje međuljudske odnose.

Zato smo odlučili za Božić svakom djetetu u vrtiću darovati slikovnicu. Neka djeca već znaju čitati sama, a ako ne, Vi, dragi roditelji, pomognite im. Najbolji dar koji možete pokloniti djetetu je ljubav prema čitanju.

Ravnateljica

HUMANITARNE AKCIJE

Dječji vrtić, roditelji, djeca iz dana u dan pokazuju osjećaj za druge i spremnost za pomoć. Dječji vrtić je sudjelovao u niz akcija:

PALČIĆ GORE – NAŠA SNAGA JE NJIHOVA HRABROST

Klub roditelja nedonoščadi „Palčići“ osnovan je na inicijativu roditelja i zdravstvenih djelatnika s ciljem pomoći, edukacije i razmjene iskustava roditelja prijevremeno rođene djece, te dugoročnog unapređenja skrbi za bolesnu i prijevremeno rođenu djecu.

I mi smo se uključili u dio ove priče. Kupili smo majice u vrijednosti 470,00 kuna. Cilj je nošenjem ovih majica osvijestiti javnost o problemima roditelja i njihovih Palčića. Tako postajemo članovi kluba i uvršteni u listu donatora I BITI PREPOZNATI KAO DRUŠTVENO ODGOVORNA USTANOVA. Nagrada nam je osmijeh sretnog i zadovoljnog roditelja i život i zdravlje naših Palčića.

ŠKOLE ZA AFRIKU

Dajemo doprinos projektu Škole za Afriku u organizaciji UNICEF-a. Bez obzira na ekonomsku situaciju naše zemlje, možemo izdvojiti ponešto za one koji imaju još manje. Burkina Faso jedna je od najsiromašnijih zemalja Afrike. Tisuće djece te zemlje nema mogućnost za obrazovanje. Kroz projekt ćemo učiti o udaljenoj zemlji, kontinentu, ljudima druge boje kože, toleranciji i humanosti.

DJECA ZA DJECU

Djeca i roditelji su s velikim žarom spremili poklone za naše male prijatelje u Gunji. U paketu će se naći pokoji crtež, adresa. Možda se jednog dana i sretnu.

Pripremila: Ravnateljica

BLAGOSLOV KRUHA U VJERSKOM PROGRAMU

Oko stola prepunog kruha, peciva, kolača, plodova jeseni su obilježeni Dani kruha u dječjem vrtiću „Bosiljak“, te je primljen Božji blagoslov. Župnik, don Darko je molitvom i Božjom riječju zazvao blagoslov na sve donesene daro-

ve. Zajedništvo kroz molitvu i blagovanje, koje su djeca i odrasli mogli osjetiti, duhovni je plod takvog susreta. Hvala roditeljima i don Darku bez čijeg truda i ljubavi ne bismo mogli upriličiti ovakvu svečanost.

Pripremila: Sonja Marie Buotić

PREDSTAVA „RIBICA SREBRICA“

(prema istoimenoj priči za djecu)

Posebno obojan posljednji dan bio je 30.06.2014. ove odgojno obrazovne godine.

Skupina djevojčica Dječjeg vrtića Bosiljak iz Marine na poseban se način oprostila od vrtića. Pri tome su im pomogle i mlađe djevojčice. Tijekom godine već su pokazale svoje sposobnosti, a ovo je bila kruna njihove ljubavi prema glazbi i plesu

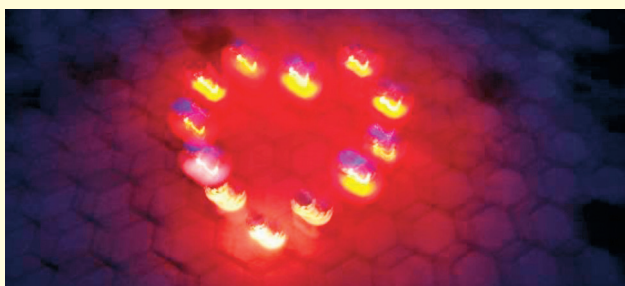

Glazbom i pokretom na pola sata odvele su publiku u dubinu mora, gdje se odvijala sama priča. Poruku priče prenijele su pokretom, djeci i starijima ukazale na snagu i moć ljubavi, dobrote i nesebičnosti.

Pripremile: Sonja Marie Buotić i Tihana Šerić

OBILJEŽAVANJA DANA SJEĆANJA NA VUKOVAR – 23. OBLJETNICA

Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa nas je pozvalo da i ove godine Dan sjećanja na žrtve Vukovara 1991. godine zajednički obilježimo tradicionalnim paljenjem svijeća u sklopu spomen akcije „I U MOM GRADU VUKOVAR SVIJETLI“ te na taj način izrazimo duboko poštovanje stradalima i odamo počast svima koji su herojskom obranom omogućili utemeljenje suvremene Hrvatske države.

Zabilježili smo aktivnost djece poslijepodnevne skupine dječjeg vrtića Bosiljak u Marini. Djeca su sama izradila lampione. Nakon upaljenih svijeća na svoj mali dječji način tiho su promatrala svijeće dok gore, a nakon toga šetnjom s lampionima u tišini u tišini odali počast gradu heroju.

Pripremila: Maja Ružanji

Organizirala: Sonja Marie Buotić

DV „LEPTIRIĆ“

Od mnogobrojnih aktivnosti koje smo provodili i provodimo u našem vrtiću, izdvojila bih projekt “Lutka u grupi” koji provodimo od 2013. godine, a nastavljamo i dalje sve dok bude interesa djece za doživljaje i vratolomije Findusa, mačića iz priča poznatog švedskog dječjeg pisca Svena Nordqvista. “Nekada davno živio je starčić po imenu Pettson. Živio je u svojoj kućici na selu i imao je gotovo sve što bi starčić poput njega mogao poželjeti. Mučilo ga je jedino što se katkad osjećao pomalo usamljeno, sve dok mu jednoga dana susjeda nije donijela kartonsku kutiju. Otvorio je kutiju, a kad tamo, na prugastoj zelenoj tkanini leži mačić... Tako počinje priča o neobičnom prijateljstvu i urnebesnim dogodovštinama čudnovatoga starčića Pettsona i nestašnoga mačića Findusa koji govori poput čovjeka i nosi preširoke prugaste hlačiće...” Lutka mačića boravila je tokom godine kod svakog djeteta iz grupe, družili su se, putovali, objedovali, šetali, slavili, sve radili zajedno. Findus je čak boravio sa Rokom u bolnici za vrijeme operacije krajnika. Uživali smo u druženju, a nastaviti ćemo i dalje jer”... *Findus je fantastičan*”, rekla je Petra P.

Pripremila: Marica Radić Frančešević

DV „BUBAMARA“

BLAGDANSKE PRIPREME – BOŽIĆ

Tijekom Adventskog ciklusa pripremamo se na radosni doživljaj Božića. Djeca sudjeluju iz dana u dan, učeći nešto novo, stvarajući nešto lijepo.

Posebno su roditelji uključeni u naša događanja koje kao i djecu to veseli. Uz ugodno druženje izrađuju ukrase koji će razveseliti i njihov dom.

Pripremila: Silvana Brajnov

DV „CVRČAK“

Projekt „Mala crvena kuća“ kojim se potiče komunikacija i mašta najmlađih, a koji se realizira na tri kontinenta: Africi, Europi i Aziji, danas je predstavljen i na Vrsinama. Čast da je čuju, zaigraju, dožive i sami otkriju tajnu Male crvene kućice imala su djeca DV „Cvrčak“ i učenici PŠ Vrsine. Autorica ove interaktivne priče Mejrema Reuter, koju sama i izvodi, ističe kako je osnaženje komunikacije kroz poticaj govora i mašte cilj ove interaktivne priče. Radeći sa djecom više od dvadeset godina na tri kontinenta kao umjetnica, edukator i terapeut, Mejrema Reuter uvijek sa radošću poziva djecu i sve one koji se žele pridružiti u stvaranju glazbeno scenskog doživljaja u kojem su potrebni samo dobra volja i pregršt mašte. Mala crvena kuća bez vrata, bez prozora, sa dimnjakom u sredini i sa zvijezdom unutra je jedna od priča koje Mejrema priča po svijetu...

HOKUS POKUS - FIZIKA ZA MALIŠANE

Kako bi se shvatilo kako funkcionira priroda i prirodne pojave oko nas, potrebna je, prije svega radoznalost, a to je ono čega djeci ne nedostaje. Radoznalost nas navodi da pažljivije promatramo svijet oko sebe i da želimo objašnjenje za neke pojave.

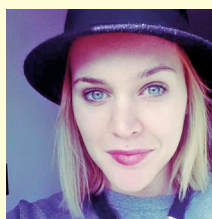
Koristeći ono što je njima zanimljivo i dostupno u svakodnevnom životu, prof. fizike Marina Lovrić nastojala im je približiti mali djelić čarolije koji zovemo FIZIKA.

Pripremila: Ružica Karadžo

ANČI ART

Predstavljamo vam mladu djevojku koja se bavi veoma zanimljivim hobbijem. Izrada unikatnih predmeta od stakla i plastike je jedan od načina kojim naša Ana Matijaš iskazuje umjetnički talent. Ana oslikava raznovrsne predmete posebnom metodom s kojom će nas i osobno upoznati.

1. ML: Draga Ana, na samom početku intervjua zamolila bi te da nam se predstaviš.

ANA: Ja sam Ana, imam osamnaest godina. Živim na Pozorcu.

Uživam u svom hobiju.

2. ML: Da li si oduvijek iskazivala umjetnički talent te čime si se u djetinjstvu bavila u slobodno vrijeme?

ANA: U djetinjstvu sam bila dijete kao svako drugo i nisam gledala s umjetničke strane na većinu stvari kao što to sada radim.

3. ML: Koji je tvoj hobi i kako se razvila ideja o tome?

ANA: Moj hobi je napraviti od predmeta nešto sasvim novo, veselije.... Moja sestra Andrea me naučila o toj tehnici

još prije par godina, a od ovog ljeta se aktivnije bavim s tim.

4. ML: Što podrazumijeva dekupaž tehnika ukrašavanja?

ANA: Decoupage, zapravo salvetna tehnika, je popularna tehnika kojom možete ukrašavati sve materijale uključujući porculan, staklo, drvo, svijeće, stari namještaj itd. Salvetna tehnika se koristi drukčije za svaki od materijala. Primjerice, ako se radi o drvu, salveta dolazi zadnja, a kod stakla

salveta se stavlja prva. Alati koji su pri tome potrebni su sljedeći: predmet koji želimo oslikati, salveta, može se koristiti rižin papir, krakel-efekt ispucalosti, boje i lak na završetku.

5. ML: Da li tvoj hobi iziskuje mnogo slobodnog vremena?

ANA: Pa, da, hobi iziskuje dosta slobodnog vremena, ali ja uživam u njemu.

6. ML: Koje predmete najčešće ukrašavaš i da li bi se mogla izdvojiti izrada nekakvog predmeta koja je za tebe najzanimljivija?

ANA: Najčešće ukrašavam drvene kutijice, a što se tiče najzanimljivijeg predmeta to su definitivno kuglice za bor. :)

7. ML: Kakve su reakcije prijatelja i rodbine s obzirom da se baviš neobičnim ukrašavanjem predmeta?

ANA: Reakcije obitelji, prijatelja i ljudi koji kupe moje radove su odlični. Zanima ih kako se to radi, koliko mi treba vremena. Lijepo je kad ljudi cijene tvoj rad.

8. ML: Da li si možda razmišljala o nekakvoj radionici gdje bi i druge poučila o dekupaž metodi?

ANA: Razmišljala jesam, ali vidjet ćemo kako će se to sve dalje razvijati.

9. ML: I za kraj nam reci gdje bismo mogli pogledati tvoje dosadašnje radove?

ANA: Naravno na mojoj fb stranici Anči_art !

ML: Hvala ti na izdvojenom vremenu, te ti želimo puno sreće i uspjeha u budućnosti. Zsigurno ćeš svojim predivnim predmetima ukrasiti brojne police, ali i mnoge razveseliti.

Razgovarala: Dijana Radelić Vrbat, mag.oec.

BOŽIĆNA ČAROLIJA

Dječja radost, smijeh i veselje su obilježili prepunu dvoranu Andrije Matijaša Pauka. Božićni koncert „Advent u Marini“ je bio održan u petak, 19. prosinca i pružio nezaboravnu atmosferu svim prisutnim gledateljima. U ugodnom ambijentu svojim zajedničkim snagama djeca su nam priuštila predivan ugođaj ususret Božiću, Isusovom Porođenju. Koncert

su otvorila djeca iz Vinišća, a preostali nastupi su također oduševili mnoge. U programu su sudjelovali i mališani iz preostalih dječjih vrtića na području općine Marina, učenici iz osnovne škole Ivan Duknović, mandolinisti KUU-e A.M. PAUK, predstavnici plesnog kluba K7. Djeca su izvodila

prigodne igrokaze, pjevali božićne pjesme, te pokazala i iznimna plesna umijeća. Hvala svim sudionicama i organizatorima na predivnom dječjem božićnom koncertu koji su uljepšali večer i svojim izvedbama razveselili svoje roditelje, ali ostale prisutne gledatelje.

BREAKDANCE U MARINI

Plesni klub „K-7“ djeluje na području grada Kaštela već 13 godina i punopravni je član Hrvatskog Show Dance Saveza (HSDS), a time je i redovni sudionik državnih prvenstava i kupova, te međunarodnih natjecanja, kao što su europska i svjetska prvenstva. Ovaj plesni klub je svojim trudom i zalaganjem osvojio brojna odličja na raznovrsnim natjecanjima. Dio svog iskustva voditelji ovog plesnog kluba nastoje prenijeti i na zainteresirane mlađe naraštaje putem organiziranja trening grupa. Jedna takva trening grupa je osnovana i u općini Marini u kojoj djeca treniraju plesne korake *breakdance-a*. Polaznici treninga kroz ples, glazbu i zabavu razvijaju raznovrsne sposobnosti.

Priča o organiziranju *breakdance* trening grupe u Marini je započela zahvaljujući nagovoru drage prijateljice Maje Ružanji, odgojiteljice u dječjem vrtiću u ovoj općini. Zahvaljujući pozitivnoj suradnji sa općinom Marinom, posebno gospođom Katarinom Kazoti Jerković, ustupljen mi je prostor u kojem podučavam plesne korake polaznicima *breakdance* grupe. Ovim putem im se zahvaljujem na tome.

Odaziv djece je velik, kao što se i vidi na priloženim fotografijama. Pri radu sa djecom, usmjereni smo na razvijanje sportskog ponašanja, odgoja i pozitivnog rada. Želimo djecu naučiti da vole ono čime se bave kako bismo naposljetku i ostvarili što bolje rezultate na kupovima i državnim natjecanjima.

Za suradnju ili upise možete nas kontaktirati na plesni.klub.k7@gmail.com, putem facebook-a ili na broj mobitela voditelja (098/909-66-23).

Pripremio: Dario Marović

Rad KUU „Andrija Matijaš – Pauk“ u 2014. godini

KUU „Andrija Matijaš-Pauk“ broji 45 članova koji su podijeljeni u tri sekcije (sekcija izvornog folklor, sekcija ojkavice i mandolinska sekcija). Tijekom 2014. godine Udruga je kroz sve tri sekcije održala preko 250 redovnih proba i preko 40 raznih nastupa i aktivnosti.

Mandolinska sekcija djeluje kroz tri grupe (orkestra) i to: I mandolinski orkestar, II mandolinski orkestar i III mandolinski orkestar. Sekcija je odradila cca 160 proba, te 15-tak nastupa od kojih se kao najvažniji ističu slijedeći: gostovanje u Dugoj Resi sa KUD-om „Ivan Duknović“, otvaranje „Marinskog kulturnog ljeta 2014.“, smotra folklor u Turnju, dva koncerta sa zborom Petar Berislavić iz Trogira u atriju Kneževa dvora u sklopu „Trogirskog kulturnog ljeta“, Blagdan Gospe od Karmena u Vinišću, nastup na svečanoj sjednici Općinskog vijeća u Marini, samostalni koncert „Noć u Dalmaciji“, nastup na otvaranju manifestacije „Dani Karlovačkog piva“ u Karlovcu, te uz brojne poznate izvođače, nastup na humanitarnom koncertu „Trogir za Katarinu“.

Sekcija izvornog folklor je održala cca 80 proba, a od značajnijih aktivnosti sekcije izvornog folklor bilježe se nastupi na smotrama folklor u Turnju i Bibinjama, nastupi u sklopu „Marinskog kulturnog ljeta 2014.“, snimanje promotivnog spota za Turističku zajednicu općine Marina, nastup u emisiji „Lijepom našom“. Također, završeno je snimanje CD-a na kojem su se obradile poznate dalmatinske pjesme, što nikako ne bi bilo moguće bez upornosti i rada svakog od člana ove sekcije.

Sekcija Ojkavice je uz brojne nastupe na festivalima ojkavice po dalmatinskoj zagori, sudjelovala i u realizaciji „Marinskog kulturnog ljeta 2014.“, nastupila u glazbenom spektaklu „Lijepom našom“ održanom u Primorskom Docu, te je bila nositelj organizacije „4. Festivala ojkavice i narodnog kola“ u Blizni Donjoj. Na festivalu je sudjelovalo 10-tak KUD-ova i pjevačkih skupina koji su prezentirali bogatstvo folklorne tradicije dalmatinske zagore. Ono što se sa po-

sebnim ponosom može istaknuti jest da je i napisana „Mala knjiga pisama Ojkavice“ čije se izdanje sa nestrpljenjem očekuje, naime, planirano je da bude gotova početkom 2015. godine.

Kao zaključak kalendarske godine, Udruga je sa sve tri sekcije, kao i dosadašnjih godina, otišla na gostovanje kod dugogodišnjih prijatelja iz KUD-a „Mladost“ u Odru. Tamo se održao Božićni koncert na kojem je sudjelovalo pet KUD-ova, a pjesmom i plesom su povezali sjever i jug Hrvatske.

Rad udruge možete i dalje pratiti putem FACEBOOK stranice, gdje će se i dalje objavljivati slike, video zapisi i pojediniosti u vezi budućih događaja. A sve one koji su zainteresirani na bilo koji način priključiti se radu Udruge, bilo organizacijski ili uključivanjem u pojedinu sekciju, ovim putem pozivamo da se priključe i sa nama uživaju u pjesmi, plesu, druženju i putovanjima.

Pripremio: predsjednik Udruge

Tonći Frleta

UDRUGA „LANTERNA“

Pučki pjevači umirovljenika općine Marina su osnovali udruhu „Lanterna“ 15.05.2007. godine.

Osnovni cilj udruge „Lanterna“ je bavljenje pučkim pjevanjem, očuvanje, poticanje, potpora i promidžba pučkog pjevanja kao i svekolike hrvatske kulture i tradicije. Svrha djelovanja ove Udruge je i promicanje Republike Hrvatske u inozemstvu i suradnja sa srodnim udrugama.

Kroz udruhu „Lanternu“ od njenog osnutka do danas prošlo je 38 pjevača. Danas u Udruzi pjeva 22 pjevača i 10 počasnih gostiju. Udruga „Lanterna“ odaziva se svakoj kulturnoj manifestaciji, kako na području naše općine Marina, grada Trogira tako i ostalim mjestima područja cijele Splitsko-dalmatinske i Šibensko-kninske županije. Udruga „Lanterna“ je izdala nosač zvuka (CD) sa 17 pjesama.

„Lanterna“ je zajedno sa mandolinistima KUD-a „A. M. Pauk“ održala dva koncerta u Sarajevu na poziv Matice Hrvatske. „Lanterna“ svake druge godine gostuje kod KUD-a „Ivan Goran Kovačić“ iz Lovasa i KUD-a „Lipa“ iz Semejca pokraj Đakova. Također je potrebno spomenuti i gostovanja u Vinkovcima kod KUD-a „Ljeskovac“, u Biograd na moru kod KUD-a „Kralj Tomislav“ kao i gostovanja svake druge subote u srpnju u Tomislavgradu na proslavi crkvenog blagdana Nikole Tavelića. Ova Udruga se odaziva na pozive iz šireg područja Splitsko-dalmatinske županije.

Program aktivnosti naše Udruge za 2015. godinu je sljedeći:

- susret pjevača u Lovasu na XV smotri folkloru,
- susret pučkih pjevača u Semeljcima na XII smotri folkloru,
- sudjelovanje na smotri folkloru u Biogradu na moru,
- poziv u Tomislavgradu na proslavu crkvenog blagdana u srpnju,
- pozivi na sudjelovanje u emisijama TV Jadran-Split,
- izdavanje drugog nosača zvuka (CD-a),
- sudjelovanje na susretima pučkih pjevača na području Splitsko-dalmatinske županije,
- uzvratanje domaćinstava KUD-ovima na području naše općine.

Pozivamo mještane općine Marina neovisno na dob ili spol da se učlane u udruhu „Lanternu“ koja održava redovne probe svakog ponedjeljka u kinodvorani općine Marina.

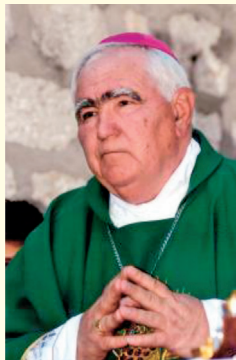
Pripremio: Jakov Pažanin, predsjednik udruge „Lanterna“

RIJEČ OCA BISKUPA NA POČETKU NOVE CRKVENE LITURGIJSKE GODINE 2015.

Riječ na početku nove crkvene liturgijske godine 2015.

1. Došašće

„K tebi Gospodine, uzdižem dušu svoju, u tebe se uzdam,
Bože moj,
ne daj da se postidim.“

Tim riječima Psalma 25. Crkva poziva sve svoje krštene članove da uđu u novu liturgijsku godinu, u sveto vrijeme DOŠAŠĆA. Svjedoci smo kako živimo u vremenu koje svim silama pritišće naš pogled i interes na zemlju i zemaljsko. I kako se na razne načine i mnogovrsnim sredstvima trudi i gotovo prisiljava uvjeriti nas da je zemlja, zemaljsko i materijalno jedina vrijednost od koje se živi. Da je sve drugo

sporedno, manje važno, čak i nevažno pa i štetno. Da je dovoljno povoljno riješiti materijalno stanje da bi čovjek, obitelj i narod bio zadovoljan, pa i sretan. A sve što nam se događa: sve veće nezadovoljstvo, siromaštvo. Sve veći i pogubniji socijalni jaz među ljudima i narodima prijeti mnogostrukim napetostima i rastućim sukobima i nasiljem te ozbiljno upozorava da čovjeku treba mnogo više od zemaljskoga. Među nama je sve više poniženih, povrijeđenih i postidjenih osoba i obitelji. Sve su veći razlozi da se postidimo i zabrinemo. Ali, sve je više potrebno da se ne mirimo sa tegobama, ni svojim ni svoje braće ljudi oko nas. Potrebno je da ne padnemo u napast da mislimo kako smo bespomoćni i kako se ništa ne može učiniti. Nužno je potrebno okrenuti se Bogu te s Božjom pomoću i našom spremnošću i zauzimanjem pokrenemo činiti dobro.

Vrijeme Došašća je vrijeme kad nas Crkva naša majka snažno podsjeća da jer na ovu našu zemlju, nama ljudima u susret došao Bog osobno. Da se u svome Sinu Isusu utjelovio, postao čovjek, da se rodio od majke Marije, rastao okužen ljubavlju jedne ljudske nazaretske obitelji. Vrijeme Došašća je vrijeme snažnog poziva Božjega svi nama i svim ljudima dobre volje, da sa ove zemlje, iz naših nevolja i muka uzdignemo svoje duše k Njemu: „K tebi Gospodine uzdižem dušu svoju!“ Da on oživi, obnovi i ojača naš duh i dušu vjerom i pouzdanjem u njegove darove, među kojima je najveća ljubav. Da ojača naša vjera, kako upravo po duši koju Bog udahnuje svakome čovjeku, nismo samo tijelo i materija, nego smo „slika Božja“, djeca Božja. Da smo stoga međusobno braća i sestre, obdareni vezom njegove ljubavi kojoj nema kraja: Bez te ljubavi

Božje na zemlji ništa ne može biti na istinsko i trajno dobro i na cjelovitu korist za svaku osobu, za svaku ljudsku obitelj, za svako ljudsko društvo i za sav svijet. Došašće je sveto vrijeme kad nam Bog osobno dolazi u svome Sinu Božiću-Isusu. Dolazi nam po svojoj Crkvi i po svetim sakramentima na poseban način, trajno i u ljubavi ustrajno. On nam poručuje „evo, dolazim“, jer znam da svim ljudima i obiteljima, da svemu svijetu treba Božja ljubav. Treba nam živi Bog da bismo mogli blagoslovljeno živjeti „život u izobilju“. Kako ovdje na zemlji tako i u vječnosti. Otvorimo mu širom vrata!

2. Drugi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji

„Obitelj – nositeljica života, nada i budućnost Hrvatske.“

Treba nam živi Bog koji se utjelovio ponajprije u našim obiteljima. Po Božjem planu obitelj je prva škola ljubavi i zajedništva. U obitelji se čovjek rađa i raste i u njoj doživljava sve bogatstvo i plodove ljubavi, zajedništva i sebedarja, bez čega se čovjek ne može cjelovito razviti ni ostvariti. U obitelji, kroz uzajamno darivanje roditelja stvara se ozračje ljubavi u kojoj svako dijete može razvijati svoje sposobnosti, svoje dostojanstvo i jedincatost svoje osobnosti i tako se pripremati za vlastiti životni put. U ozračju obiteljske ljubavi čovjek u ranoj odlučujućoj dobi prima prva iskustva Božje ljubavi, prve spoznaje o istini i dobroti, o ljubavi i praštanju, o pravičnosti i odgovornosti. U obitelji je osoba u središtu pozornosti, okružena pažnjom i ljubavlju pa može rasti u odgovornosti prema drugima. Zato je obitelj od bitne važnosti za život čitavoga društva. Svaki narod nužno slabi ako su mu poljuljane i zakonom nezaštićene temeljne moralne vrednote života, duhovne baštine roditelja, vjerske zajednice i kulturne baštine njegova narode. „Obitelj je nositeljica života – nada i budućnost Hrvatske“. To je tema drugog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Središnji susret će se održati u Gospinom svetištu Trsatu u Rijeci, u nedjelju 19 travnja 2015.

Na prvom nacionalnom susretu, kome je predsjedao papa Benedikt, 2011. godine u Zagrebu, papa je pozvao hrvatske obitelji da budu hrabre i da se odupru razaranju obitelji i obiteljskog zajedništva. Naglasio je potrebu da obitelji svojim životom budu potvrda nepovredivosti ljudskog života od začeca do prirodne smrti. Da se raduju majčinstvu i očinstvu, da svjedoče vrijednost obitelji utemeljene na braku jednog muškarca i jedne žene. Naglasio je potrebu zakonskih odredbi koje podupiru obitelj u rađanju i odgoju djece. Obitelj u svojoj dubini i širini njezinih potreba i problema je u središtu brige, molitve i razmišljanja cijele Crkve u ovoj godini. U mjesecu listopadu će se održati redovita Opća sinoda biskupa o obitelji.

Pozivam u prvom redu kršćanske obitelji u našim župnim zajednicama, dekanatima i biskupiji da se mole za obitelji.

Da se i sami organiziraju obiteljske susrete, molitve ili duhovne obnove (ili se odazovu kad budu pozvani na susrete u župi i biskupiji.) Potičem obitelji da razvijaju obiteljsku solidarnost i zalažu se za dobro braka, obitelji kao i za ljudski i kršćanski odgoj svoje djece i mladih, kako u Crkvi tako i u našoj državi. Europski biskupi su u svojoj izjavi istakli: „Obitelj je rješenje za Europu i izvor neprocjenjivog blaga za europsko društvo!“

3. Godina posvećenog života (od 1. prosinca 2014. do 2. veljače 2016.)

Papa Franjo je odredio da 2015. godina bude Godina posvećenog života, redovnica i redovnika i laika posvećenih u svijetu. Da to bude prilika da se cijela Crkva sa zahvalnošću spomene prošlosti redovništva, da s nadom prigrli budućnost te da sa ljubavlju živi sadašnjost u ozračju dubokog zajedništva i prave zaljubljenosti u Krista. „U svijetu u kojem vladaju nepovjerenje, obehlabrenost, depresija. U kulturi u kojoj su muškarci i žene obavijeni krhkošću, slabošću i osobnim interesima, od osoba posvećenog života se traži da unose povjerenje u mogućnost istinske sreće, ostvarive nade, koja ne počiva samo na talentima i znanju, već na Bogu. Redovnici slijede Gospodina na poseban način, na proročki način, poručuje papa Franjo. „Od vas očekujem to svjedočanstvo. To znači nasljedovati Krista, rassetoga i uskrsloga, preuzeti njegov način života, usvojiti njegove duhovne stavove, pustiti da nas njegov duh obuzme, prihvatiti njegovu iznenađujuću logiku i ljestvicu vrijednosti, dijeliti njegove opasnosti i njegove nade.“ Potičem sve vjernike u našoj mjesnoj Crkvi – biskupiji da se pridružimo zajedništvu sveopće Crkve u zahvali Bogu za sve redovnice i redovnike, koji su svojim životom i djelima duhovno bogatili i našu mjesnu Crkvu i narod.

Pridružimo se i molitvama i susretima koji će se održati i u našoj biskupiji da redovništvo i danas bude bogatstvo naše Crkve, te da naša Crkva bude i u budućnosti plodna novim zvanjima Bogu posvećenih žena i muškaraca, na duhovno bogatstvo i Božji blagoslov svemu našem narodu. Vjerujem da ćemo se uključiti i u Nacionalno hodočašće i susret redovnika, redovnica i Bogu posvećenih laika u svijetu, 14. ožujka 2015. u nacionalnom svetištu Marija Bistrica. Gospa Marija neka nas i ovoga Došašća i cijele ove nove godine pomogne i pouči kako svoju dušu uzdignuti Gospodinu, koji trajno dolazi da nas spasi. Kako ga primiti i s njime živjeti. Ona je majka obitelji i majka redovnika i redovnica i svih Bogu posvećenih osoba. A svi smo mi krštenjem Bogu posvećeni. U toj vjeri i radosti sve vas pozdravljam i blagoslivljam.

Vaš biskup + Ante

Preuzeto sa službene web stranice šibenske biskupije

DEMON POHLEPE

Misli, misli, misli...Nedavno je na naslovnici jednog dnevnog lista izišla fotografija žene i djeteta kako iz pučke kuhinje u Zagrebu nose posude s hranom i ulaze – u audi A4! Čitajući članak uhvatih se kako, iznutra, plovim na određenim mislima. Te misli bi mogle ovako zvučati: mi ih hranimo, a oni se voze u dobrim automobilima! Prevareni smo! Iskorišten sam! Tko može stalno samo davati?! Što će nama ostati? Kako mora da je teško biti ovisan od drugih...

Upoznavanje demona

Ako vam je pod ruku došao životopis Sv. Antuna Pustinjaka i njegov put u osamu, s ciljem da u osami pronađe Boga, onda se vidi da ga put osame nije doveo samo u Božju blizinu, nego i u blizinu zla: „Odlazi iz našeg kraljevstva! Što ćeš stvoriti u pustinji? Nećeš izdržati naša navaljivanja!“, čuju se cerenja demona. Zlo ga je otvoreno susrelo. Antunova osama pokazala se kao neugodno drugovanje sa zlom. Morao je započeti borbu sa zlom da mu bivanje u pustinji ne postane zao udes, nego da ga pustinska osama – kako je želio – približi, odvede Bogu.

Njegovo iskustvo postalo je tipično za rano monaštvo. Monasi su otkrili da ih put k Bogu vodi ponajprije u borbu sa mračnim silama. Osjećali su se rascijepljeni između Boga i drugih snaga (moći), koje su ih od Boga željele odvojiti. Te su moći prepoznavali u svojim željama, nagonima, motivacijama i emocijama. Oni su ih nazvali demonima. Iscrpno i do u tančine opisivali su različite vrste demona, njihove tehnike i metode kojima podjarmljuju ljude. Ponudili su i brojne savjete za suprotstavljanje istima.

Kad monasi govore o demonima, onda žele opisati određenu zbilju koju su iskusili. U opisu im na raspolaganju stoji jezik koji ne poznaje razliku pojmovnog i slikovnog, nego u sebi ujedinjuje pojam, sliku, riječ i simbol. Ako njihove opise shvatimo kao slike stvarnog iskustva, onda nam mogu biti pomoć u razumijevanju i ophođenju sa našim iskustvima. Ali, ako bismo htjeli napustiti područje iskustva te htjeli pojmovno i znanstveno shvatiti demone, onda bismo izgubili pomoć u tumačenju naših iskustava, stvorili bi nova bića i strah od njih. Tada mislimo da su ta bića posvuda, poput objekata našeg vanjskog svijeta; postaju super bića, grozna i zanimljiva istovremeno. Međutim, u tom slučaju promašujemo ono što su nam monasi s njihovim naukom o demonima htjeli reći: monahe ne zanima bit i biće demona, nego njihovo djelovanje te, posljedično, psihički i duhovni procesi. Oni opisuju što se događa u ljudskoj duši kad se uputi u potragu za Bogom – kako je ugrožena sa mnogostrukim napadima kojima je cilj odvojiti od Boga i od vlastita zdravlja. Oni se, na kraju svega, bave ljudskom dušom, sobom samima, čak i kada se bave demonima.

Kad Antun Pustinjak upućuje svoje monahe kako će se boriti protiv demona, onda im najprije stavlja na srce važnost upoznavanja s demonom. Demona valja imenovati. Da, upoznati ga. Upoznaje ga se točnim promatranjem misli i slika koje on u nama proizvodi.

Znanje o demonima oduzima im opasnost. Znanje je, pak, plod dugog i iskrenog promatranja sebe samog. Čim je odnos misli i osjećaja prozren, čim je mehanizam otkriven, mehanizam koji se u nama stalno vrti, već je prvi korak u borbi protiv demona učinjen. Kad se čovjek bolje poznaje, može se bolje i štititi. Samo se optuživati pred slabostima ne koristi ničemu.

Mehanizam demona pohlepe

Ovako ga opisuje stari kršćanski pisac Evagrije Pontski: „Demon pohlepe nam pred oči stavlja duboku starost, nesposobnost ruku za rad, glad i bolesti koje nam prijete, gorčinu siromaštva i sramotu koju bi osjetili da smo od drugih u nužnome ovisni“.

Demon pohlepe krije se iza nagona za posjedovanjem. Svi ga imamo. Na kraju, svi ga i trebamo. Ali trebamo za njega – kao uostalom i za druge nagone – otkriti ispravnu mjeru.

Po Evagriju, demon pohlepe je vrlo lukav i profinjen tip. On neće čovjeku predlagati nešto tako očito loše i neumjesno kao što je pohlepa. Nije toliko naivan. On u prvi plan gura svakakve razloge koje govore protiv darežljivosti. Ne potiče se nagon (nagon posjedovati), nego se niječu razlozi obuzdavanja i ograničavanja nagona, i to na način da se opisuju opasnosti i ugroze koje bi mogle nastati ograničenjem nagona – darivanjem, pomaganjem. Misli koje nameće demon pohlepe stvaraju strah i malodušnost, krađu unutarnji polet da se nagon kroti i da ga se usmjeri na ispravan put. Kad se ne vidi motivacija za samo-jačanje i samo-ograničavanje, upada se, bez da se to i primijeti, u grijeh pohlepe. Pod vlašću smo demona pohlepe jer smo sve razloge za borbu protiv nagona učinili crvljivima i nevrjednima. On obeshrabruje. Onaj koji se susreo sa ovisnicima o drogi i s njihovim načinom argumentiranja, lako će se složiti sa ovim Evagrijevim uvidima. I kod njih je svaki motiv ograničavanja i obuzdavanja samog sebe obezvrijeđen naoko razumskim razlozima – preteško je (i jest!), nesiguran je ishod (o, da!). U stvarnosti, pak, iza takvih razloga krije se djetinjasta želja posjedovati uvijek više. Ako čovjek nije naučio kao dijete odreći se i tako se prilagoditi stvarnosti, bit će iz tog razloga nadvladan nagonom posjedovanja ili, kako to veli Evagrije, obuzet demonom pohlepe. I po Freudu, čini mi se, određeno odustajanje od nagona nužno je za prilagodbu stvarnosti.

Postoje dva djelotvorna oruđa za borbu s demonima: prvi je imenovanje demona. Imenovanjem misli, namjere, osjećaja i strasti već stvara određenu distancu od istog. To smo upravo učinili.

Antiretička metoda

Drugo je tzv. antiretička metoda: negativnim mislima i nagovaranjima demona treba suprotstaviti pozitivna nagovaranja iz Svetog Pisma. Evagrije Pontski, tvorac metode, sam je pobrojao oko 600 loših nagovaranja i suprotstavio im riječi Pisma, kojima ih želi pobijediti i otjerati. Odlučujuće u antiretičkoj metodi je smisljena upotreba bijesa. Bijes izgoni misli iz razuma. I dobre i loše! Dobra uporaba bijesa je uporaba bijesa protiv loših misli! Samo to. Uloga

je emotivnog dijela duše (kamo bijes spada) borba protiv demona. Dakle, nije dovoljno prepoznati i imenovati misli; borba se događa u emotivnom dijelu duše, a to znači da moje osjećaje trebam okrenuti protiv demona. Bijes je za to najprikladniji: s mjerom bijesan čovjek se ne sažalijeva, nego se odvažuje na borbu; postaje aktivan!

Za borbu protiv pohlepe Evagrije navodi slijedeći redak iz knjige Ponovljenog zakonika: „Ne budi tvrda srca niti zatvaraj svoje ruke prema siromašnom bratu!“ (Pnz 15, 7). Ovdje Božja riječ koja se stavlja nasuprot demonskom nagovaranju zapovijed koja od nas zahtijeva upravo suprotno od onoga na što nas demon nagovara. Misli koje nam demon nudi čine se razumnima. Uvijek postoje razlozi da se drugom ne pomogne. Mogao bi nas prevariti, ili sami bi mogli dospjeti u potrebu. Takve se misli roje i u primjeru s početka teksta, zar ne? Protiv ovakvih misli, na istoj razini, uvode se suprotni zahtjevi: daj, pomози! Taj zahtjev se shvaća kao Božja zapovijed, koja više teži nego razlozi koje nameće demon. Božja se zapovijed ne obrazlaže dodatno, ona ne pobija demonske razloge, ona se jednostavno postavlja. Time da se riječ Božja uvijek iznova izgovara, malo-pomalo se prema njoj usmjeruje djelovanje. Božja riječ tako postaje pounutarnjena zapovijed, ona postaje motiv našeg djelovanja i djeluje u nama snažnije od pohlepe za posjedovanjem.

Treća nedjelja došašća jest nedjelja Caritasa. Crkva uvijek stavlja pred sebe samu potrebu *odricanja u korist potrebnih*. Njih će uvijek biti. U svim oblicima potrebe. Čini mi se, pak, da pomaganjem pomažemo svima: i potrebnima, i nama samima.

Pripremio: don Darko Poljak

BLAGOSLOV KAPELICE U NAJEVIMA

U selu Najevi, najmanjem mjestu općine Marina na blagdan Mučeništva sv. Ivana Krstitelja blagoslovljena je kapelica posvećena svetom Ivanu Krstitelju. Blagoslovu kapelice predhodila je sveta misa, a misno slavlje uveličali su pjevači crkvenog zbora župe Marina. Nakon blagoslova kapelice uslijedio je prigodni program koji su za mještane Najeva i njihove goste priredili članovi PKU- e Srebrna Marina, a zatim je uslijedila pučka fešta. Kapelica je sagrađena sredstvima koja su prikupili mještani, te uz veliku pomoć općine Marina kao i donatora ugostitelja, obrtnika i župnog ureda, utrošeno je oko 15 tisuća eura.

MEMORIJALNI MALO- NOGOMETNI TURNIR „ANDRIJA MATIJAŠ PAUK“

Povodom 19. obljetnice smrti ratnog zapovjednika Domo-
vinskog rata Andrije Matijaša „Pauk“ u ljeto 2014. godine u
Marini je tradicionalno organiziran i održan malonogometni
turnir. Ovim činom se nastoji očuvati spomen na iznimnu
hrabrost i uzor koju je iza sebe ostavio cijenjeni Andrija
Matijaš „Pauk“. Organizacijom ovog sportskog događaja
želimo da ponos i sjećanje na našeg dragog mještana
nikada ne izbljede.

Organizator održanog turnira i ove godine je bio malono-
gometni klub MARINA uz pokroviteljstvo općine Marina,
Ban Toursa, te TZO Marine.

Turnir se održao u razdoblju od 09. do 24. Srpnja, te je
okupio rekordan broj ekipa, čak njih 27 s područja Dal-
macije. Osim glavnog turnira ove godine je po prvi puta
održan turnir za juniore na kojem su sudjelovale 4 ekipe
MNK MARINA, MNK MULINA, MNK KALAC GUSTIRNA,
te MNK DOGRADE. Prvo mjesto osvaja MNK DOGRADE
svladavši u finalu MNK MULINU.

„MNK DOGRADE“

Već drugu godinu imamo i turnir „Četiri kafića“ koji je pri-
vukao rekordan broj posjetitelja iz razloga što nastupaju
igrači isključivo s područja naše općine. Sudjelovali su
RICO BAR, CAFFE BAR STELA, RESTORAN 5 FERALI i
KONOBA KUMPAR. Prvo mjesto osvaja ekipa RICO BAR
pobjeđivši u finalu CAFFE BAR STELA.

„RICO BAR“

Tokom turnira imali smo i revijalne utakmice naše „dice“.

Turnir su dodatno uveličali veterani SPLIT STARS TEAM,
VETERANI 4GB, VETERANI MARINE, te VETERANI
CROATIE BLIZNA.

U nastavku je prikazano koje su ekipe sudjelovale u polu-
finalu i finalu:

- **Polufinale:**

MNK KALAC GUSTIRNA – MADUNIĆ BUS 1:6

PRALISCHE UNITED RICO BAR – MNK USTANIK KO-
NOBA KUMPAR 1:2

- **Finale:**

MNK USTANIK KONOBA KUMPAR- MADUNIĆ BUS
4:2

- **Utakmica za treće mjesto:**

PRALISCHE UNITED RICO BAR- MNK KALAC GUSTIR-
NA 6:4

„MNK USTANIK KONOBA KUMPAR“

„MADUNIĆ BUS“

Nadamo se da će i sljedeći turnir u spomen na našeg pogi-
nulog generala biti uspješan, te se zahvaljujemo organiza-
torima i sponzorima na njihovom doprinosu koji je uvelike

pridonio održavanju ovog tradicionalnog malonogometnog turnira.

Ovom prilikom organizator turnira MNK MARINA se zahvaljuje svim donatorima.

Svojim donacijama omogućili se održavanje turnira:

DVD MLADOST KAŠTEL SUĆURAC, SOLIN CERNA d.o.o., ULJARA BILAJA, STUDENAC, OBRT ZA VODO-INSTALACIJE ŠALOV, RESTORAN 5 FERALI, APARTMANI VINCE, ALUMINIJSKA STOLARIJA TO-JA, RICO BAR, KONOBA KUMPAR, MESNICA BIKIĆ, CAFFE BAR STELA, TURISTICKA AGENCIJA KORNICA, KONOBA KOD DUJE, RESTORAN TIVOLI GREGO, CAFFE BAR TABU, GOSTIONICA ZAGORA, ZAGORA PROMET d.o.o., ROTO DINAMIC.

Pripremio: Zoran Radelić, profesor kineziologije

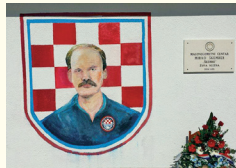
CROATIA BLIZNA CUP

Ove godine je tradicionalno održan 8. CROATIA BLIZNA CUP u organizaciji MNK CROATIA BLIZNA. Klub je ove godine proslavio 35 godina postojanja, te je na svom osmom izdanju turnira imao nagradni fond 35.000 kuna. Treba naglasiti rekordan broj prijavljenih malonogometnih ekipa čak njih 39 sa splitsko-dalmatinskog i šibensko-kninskog područja. Osim glavnog turnira održani su turniri za veterane, juniore, naše najmlađe i TURNIR 4 SELA. Turnir je kao i svake godine završio organiziranjem velike fešte tijekom finalnog dana turnira.

OSVOJENA MJESTA:

1. MALI JAPAN RAŽINE
2. MNK CISTA VELIKA
3. MNK USTANIK
4. UNHSUD. DOMOVINSKOG RATA- KONOBA KUMPAR

FINALE 4 SELA

→ Pobjednik Blizna Donja

FINALE JUNIORA

→ Pobjednik KALAC GUSTIRNA

FINALE KADETI

→ Pobjednik Sv. Katarina-Ljubitovica

FINALE, TIČI 2004

→ Pobjednik Tiči Segeta

VETERANI

→ Pobjednik IPA Split

UDRUGA ZA MALI NOGOMET SPLIT

3. LIGA VETERANI

Naši veterani pobjednici su 3. lige veterana u kojoj je nastupilo četrnaest momčadi. Mnk Croatia Blizna je bio najbolji, te zasluženno slavio. Imali su objektivno najbolju momčad, dobro izbalansiranu i fizički spremnu. Jedini dostojni suparnici bili su im veterani Kontre. Liga je ove sezone bila vrlo kvalitetna s puno neizvjesnih i vrlo zanimljivih utakmica.

Klub	Uku	Pob	Ner	Por	Gol	Kaz	Bod
1 KONTRA	12	8	2	2	30:17	0	26
2 ISSA - CAFFE BAR KAŠ.	12	7	2	3	24:17	0	23
3 CROATIA BLIZNA	12	6	3	3	30:15	0	21
4 MOJSHOPPING.COM	12	6	2	4	27:18	0	20
5 PUSD	12	6	2	4	27:21	0	20
6 KONOBA ANTONICA	12	5	4	3	28:28	0	19
7 SVETI JAKOV - twist off	11	4	5	2	20:14	0	17
8 ELEKTRODALMACIJA	12	5	2	5	25:24	0	17
9 D PROJEKT	12	5	1	6	17:18	0	16
10 KLJACI	11	4	2	5	15:24	0	14
11 POLIKLINIKA MATULIĆ	12	3	4	5	13:18	0	13
12 KATIĆ MONT	12	3	3	6	20:26	0	12
13 FIRULE 1967	12	3	1	8	14:31	0	10
14 TURNOVAC	12	1	1	10	15:34	0	4

TABLICA 2. LIGA VET - 2014/2015

Sezona 2014/2015.

Nova sezona je već počela, te se već odigralo 11 kola, a naša ekipa nastupa u 2. LIGI VETERANA. Trenutačno se nalaze na petoj poziciji s 5 bodova zaostatka za vodećim.

MALONOGOMETNA LIGA GRADA KAŠTELA

U prošlom broju našeg lista upoznali smo vas sa klubovima s područja naše općine, o njihovim uspjesima, te njihovom poviješću.

Sezonu 2013/2014. u drugoj ML grada Kaštela nastupaju tri predstavnika s područja naše općine, a to su:

- Mnk Marina,
- Mnk Mulina,
- MnkVinišće.

MnkVinišće u svom kratkom postojanju zabilježilo je zapažene rezultate u trogirskoj malonogometnoj ligi, te su se sezonu 2013/2014. odlučili okušati u ML grada Kaštela, te su od samoga početka najavili borbu za prvo mjesto. Drugi naš predstavnik je mnk Marina kojima je ovo bila već treća sezona u ML grada Kaštela. Očekivanja prije sezone su im bila sredina tablice s obzirom da su jedna od najmlađih ekipa u lizi. Treći naš predstavnik je ekipa mnk Mulina osnovana 2010.godine kojima je ovo druga sezona u Kaštelima, dok su prve dvije igrali u trogirskoj malonogometnoj ligi.

Sezona je bila vrlo zanimljiva i napeta do samoga kraja. Do posljednjeg kola nije se znao prvak, te je odluka pala u posljednjem kolu između mnkVinišće, te Petrokamena, no momci iz Vinišća iako su kroz cijelo prvenstvo bili lider nisu izdržali pritisku, te gube rezultatom 4:2. Iznenađenje prvenstva je bila ekipa mnk Marine koja je do zadnja tri kola bila u utrci za naslov, ali neiskustvo je uzelo maha, te u najvažnijim utakmicama u sezoni nisu pružili partije kakve su pružali kroz cijelo prvenstvo. Mnk Mulina okupljena domaćim igračima završava na sedmom mjestu.

TABLICA						
1.	PETROKAMEN	16	12	3	1	90 : 46 39
2.	MNK VINIŠĆE	16	11	3	2	85 : 41 36
3.	MNK MARINA	16	9	2	5	90 : 63 29
4.	CB 'SAMSON'	16	8	1	7	77 : 85 25
5.	CB 'PRVA LIGA'	16	7	3	6	52 : 52 24
6.	F.K. 'BONITO'-PARCHY COMPUT.	16	4	5	7	63 : 71 17
7.	MNK MULINA - POLJICA	16	4	2	10	46 : 59 14
8.	KATROSO PEKARA 'TES-CO'	16	4	0	12	46 : 81 12
9.	SV. BARE	16	3	1	12	41 : 79 10

LISTA STRIJELACA		
34 pogotka	- DENIS MIJATOVIĆ	PETROKAMEN
27 pogodaka	- ZORAN RADELIĆ	MNK MARINA
22 pogotka	- BOŠKO PERIŠIĆ	PETROKAMEN
21 pogodak	- JOŠKO ŽARKOVIĆ	F.K. 'BONITO'-PARCHY COMP.

Tablica sezone 2013/2014.

Sezona 2014/2015. u Kaštelima je već počela, te za razliku od prethodnih sezona kada su se u Kaštelima igrale dvije lige, ove sezone imamo samo jednu ligu koja broji 16 klubova.

Ovim putem želimo puno uspjeha našim klubovima koji se natječu u malonogometnoj ligi grada Kaštela!

Prepismo: Zoran Radelić, profesor kineziologije

FIT CAMP MARINA

Prvi FIT CAMP MARINA je svečano otvoren 16.10. u kino sali „Andrija Matijaš Pauk“. Uz veliku pomoć općine Marina koja je ustupila prostor i isti uredila, omogućila je da se velik broj pripadnika ljepšeg spola odazovu prvom sastanku na kojem se besplatno na dijagnostičkoj vagi moglo izmjeriti:

- postotak masnoga tkiva u tijelu
- postotak vode u tijelu
- količinu mišića
- količinu masti
- metaboličku starost (biološka starost tijela)
- tjelesnu težinu
- BMI (bodymassindex).

Velika većina nije bila zadovoljna viđenim, pa se srčano prihvatila vježbanja i uz pomoć svog trenera prof. kineziologije Zorana Radelića već 2 mjeseca svakim ponedjeljkom, četvrtkom i petkom uspješno topi kilograme, oblikuje mišiće i sprema se za nadolazeću sezonu. Ako i Vi želite biti dio naše ekipe i biti fit, vidimo se u kino sali 05.01.2015.

FIT CAMP MARINA
 > ponedjeljak 05.01.2015. upis novih članova

KOJI JE VAŠ CILJ?

- izgubiti na težini
- oblikovati svoje tijelo
- povećati snagu i izdržljivost

90 DAY CHALLENGE
 WHO WILL LOSE. WHO WILL WIN?

FITCAMP

MALONOGOMETNA UDRUGA GRADA TROGIRA

MNK KALAC GUSTIRNA

Kako smo objavili u zadnjem broju Marinskog lista, nakon osvojenog kupa, MNK Kalac je vodio i tijesnu utрку u prvenstvu grada Trogira protiv ekipe HDZ Trogir. Prvenstvo je bilo napeto do zadnjeg kola u kojem su se susreli Kalac i HDZ, potpuno poravnati na ljestvici. Pred dobro popunjenoj dvorani i u uzavreloj atmosferi MNK Kalac je pobijedio 4:1, osvojio prvenstvo i donio pehar u Gustirnu i našu općinu. S obzirom da je to prvo osvojeno prvenstvo u povijesti Kalca, u Gustirni je uslijedila proslava u prostorijama mjesnog odbora, gdje se natiskalo stotinjak ljudi kako bi dočekalo prvake, zbog kojih je ime Kalca i Gustirne odzvonilo diljem Lijepe Naše.

Već dugo godina Gustirna nije bila tako „živa“, ali zbog mlade i ambiciozne uprave kluba i dosta mlađe populacije u Gustirni, mjesto je potpuno živnulo. Uz nogomet klub se kao udruga bavi i organiziranjem proslava sv. Ante u Gustirni i fešte povodom rođendana kluba. Za one koji nisu znali, MNK Kalac iz Gustirne je jedan od najstarijih klubova u ovom dijelu Europe (osnovan 1966. god) i od ove godine nastupa u 1. županijskoj ligi, što je veliki korak prema profesionalizmu.

Sve generacije „Kalca“

PROSLAVA 48. ROĐENDANA MNK KALCA

Program proslave rođendana trajao je tri dana: petak, subota i nedjelja. U petak je održan turnir za djecu do 16 godina. U subotu je bila centralna proslava koju je uveličao Zoran Jelenković nastupom do dugo u noć. Po našim procjenama na taj dan se u Gustirni skupilo do 1500 ljudi i svi su uživali u odličnoj domaćoj atmosferi. Treći dan, u nedjelju na prepunom mjesnom igralištu, održan je turnir generacija Kalca. Na turniru se nastupile četiri ekipe:

1. ekipa (od 0-20 godina),
2. ekipa (od 20-30 godina),
3. ekipa (od 30-40 godina)
4. ekipa (od 40+ godina).

Pobjedu je odnijela ekipa od 20 do 30 godina. Poslije turnira svi igrači i navijači su se opustili uz gulaš i pjesmu, uz poruku da će ovo postati tradicija.

Slika s koncerta Zorana Jelenkovića

KALAC OBRANIO TITULU U KUPU GRADA TROGIRA

U gradskoj dvorani Vinko Kandija u Trogiru održalo se finale kupa grada Trogira 2014. Već pola sata prije utakmice, po prepunom parkingu i gužvi na ulazu u dvoranu znalo se

da će biti pravi spektakl. U finalu su se susreli MNK Kalac iz Gustirne i Torcida Slatine. Na radost i ponos cijele naše Općine, Kalac je obranio titulu glatkom pobjedom od 4:0 i vratio pehar gdje i pripada, u Gustirnu. Čestitke još jednom!

Osvajači kupa i prvenstva grada Trogira

Zbog iznimnih sportskih uspjeha i društvenih aktivnosti, MNK Kalac je dobio plaketu općinskog vijeća na svečanoj sjednici povodom dana općine Marina.

Pripremio: Kaja Neveščanin

MNK DOGRADE

Malonogometni klub „Dograđe“ kao udruga osnovan je dana 09. svibnja 2011. godine. Od osnutka udruge ne možemo zabilježiti neke bitne događaje, nakon prve odigrane sezone u trogirskoj malonogometnoj ligi, klub prestaje sa radom pune dvije godine. Nakon dvije godine mirovanja, odlučili smo reaktivirati klub, podići klub na neku višu razinu koja zahtijeva veću dozu rada i odgovornosti. Ove godine natječemo se u trogirskoj malonogometnoj ligi, te moramo naglasiti da smo jedna od najmlađih momčadi u tom natjecanju, ali ne samo i to, već su svi igrači koji nastupaju za nas iz naše općine Marine. Osnovni ciljevi našeg kluba su: poboljšanje i razvitak malog nogometa, stvaranje uvjeta za unapređivanje stručnog rada i uključivanje mladeži u sportske aktivnosti. Mislim da će se mnogi složiti kad kažem da su Dograđe sinonim za mali nogomet što se tiče naše općine, tzv. „tvornica igrača“. Nekada veliko ime će nadamo se opet oživjeti, na vrlo smo dobrom putu, ali potrebno je još puno rada. Napredak je očigledan, a možemo se nadati da nam ova 2015. godina što slijedi bude što bolja i uspješnija.

Pripremio: Šalov Duje

INTERVJU S UČITELJICOM DIJANOM RINČIĆ

U ovom broju Marinskog lista donosimo intervju s učiteljicom Dijanom Rinčić. Njezin trud koji kontinuirano ulaže u obavljanje svog divnog zvanja zaslužuje svaku pohvalu. Zahvaljujući mnogobrojnim idejama i razvijanju raznovrsnih suradnji s učenicima, roditeljima, kolegama i ustanovama, realiziran je velik broj projekata, manifestacija, radionica te ostalih festivala i priredbi. Time je ostvaren najveći uspjeh, a to je zadovoljstvo i radost djece.

1. **ML:** Učiteljice Dijana, na početku intervjua zamolila bih Vas da nam se ukratko predstavite.

Učiteljica Dijana: Ja sam Dijana Rinčić, učiteljica sam razredne nastave u PŠ Vrsine, u školi radim već dvadeset godina. Djetinjstvo sam provela u Blizni, osnovnu školu završila sam u Trogiru, a srednju i fakultet u Splitu. Danas živim u Splitu.

2. **ML:** Možete li nam ispričati kako ste se odlučili baviti ovim zanimanjem, je li to oduvijek bila vaša želja? Kako je sve počelo?

Učiteljica Dijana: Još u drugom razredu osnovne škole željela sam postati učiteljica, zahvaljujući mojoj pokojnoj učiteljici Tonki Sapunar. Kao dijete uvijek sam bila učiteljica bratu, rodicama, prijateljicama...imala sam imenik u koji sam im upisivala ocjene. Od drugog razreda podučavala sam dvojicu braće povratnike iz Njemačke koji nisu dobro znali hrvatski jezik, pomagala im u pisanju zadaće...kad sam krenula u peti razred vodila sam radionice na satu razrednika za učenike nižih razreda...jednostavno znala sam da ću jednog dana biti učiteljica. Moje prvo radno mjesto bilo je upravo u Vrsinama u maloj školi gdje sam pripremala predškolce za polazak u školu, zatim sam radila u PŠ Blizna i PŠ Sevid.

3. **ML:** Zahvaljujući vašim mnogobrojnim uspjesima možemo zaključiti da svoj posao obavljate marljivo i s posebnom ljubavlju. Što je za vas najljepša strana, a što bi ste izdvojili kao težu stranu obavljanja ovog posla?

Učiteljica Dijana: Uživam u svakom danu svog učiteljskog poziva, sve mi je lijepo u radu s djecom. Od onog prvog jutarnjeg susreta, zagrljaja, toplih pogleda, tih malih iskrenih bića...imam i ja svojih dana kada mi je teško, no jednostavno ne dam se stavim osmijeh na lice i idemo dalje. Znate ono čovjeka sretnim čine i sitnice.

4. **ML:** Je li teško uskladiti privatne obveze i brojne obveze koje iziskuje vaša struka?

Učiteljica Dijana: Za sada sve uspijevam uskladiti, imam dobru logistiku kod kuće.

5. **ML:** Što po vašem mišljenju danas znači biti učiteljica?

Učiteljica Dijana: Nekada su učitelji bili jako cijenjeni u društvu što danas nije slučaj. No ljubav prema djeci i onaj osjećaj da svoje znanje prenosiš na te male ljude najveća je nagrada i najbolja plaća. Unatoč svim teškoćama s kojim se susreće današnji učitelj svoje zanimanje ne bih mijenjala.

6. **ML:** U današnjim vremenima živimo ubrzanom načinom života. Globalizacija i tehnološki napredak su uvelike utjecali na životne promjene u svim segmentima. Kakvog utjecaja su imali na obrazovanje i metode rada u području razredne nastave?

Učiteljica Dijana: Radim već dvadeset godina, uvijek radim u kombiniranim razrednim odjelima, dvorazrednim, trorazrednim, četverorazrednim, u svom radu s djecom nisam gotovo ništa promijenila osim što danas koristim računalo u nastavi. Prije su djeca puno više prepisivali s ploče danas im se mnogo toga fotokopira i gotovo „servira“ što mislim da nije dobro.

7. **ML:** U brojnim projektima uključujete i roditelje. Da li je bilo teško ostvariti tu suradnju i kakva je zainteresiranost istih?

Učiteljica Dijana: U svim školama u kojima sam radila do sada s roditeljima sam izvrsno surađivala. Rekla bih da su roditelji veoma zainteresirani za sve aktivnosti koje se događaju u školi s radošću se odazivaju i sudjeluju u svim projektima, dobra suradnja s roditeljima garancija je uspjeha.

8. **ML:** Kakvu ulogu i utjecaj imaju roditelji na zajedničku suradnju u brojnim projektima putem kojih se izravno uključuju u proces obrazovanja djece?

Učiteljica Dijana: Suradnja s roditeljima i njihovo uključivanje u život i rad škole ima iznimnu važnost, škola koja je usmjerena na dijete vidi roditelje kao svoje najvažnije partnere. Suradnja s roditeljima jedan je od faktora uspjeha odgojno obrazovne institucije. Nisam za onaj tip stroge škole u kojoj roditelji nemaju što raditi osim na roditeljskim sastancima i individualnim razgovorima, ja sam za suradnju uz međusobno uvažavanje. Za ovakvu suradnju potrebno je i vrijeme i trud uključenih, no kad se uzmu prednosti koje dobra suradnja ima ništa nije teško, u konačnici u cijeloj priči najbitnija su djeca.

9. **ML:** Na koji način u svom radu pristupate učenicima kako biste naposljetku ostvarili pozitivan odnos učenika prema školi?

Učiteljica Dijana: S učenicima želim izgraditi jedan odnos međusobnog povjerenja, ali i poštivanja prema učiteljima i školi kao instituciji. Nakon toga sve ide svojim tijekom uz uspone i padove.

10. **ML:** Jeste li zadovoljni odnosom učenika prema školskim obvezama?

Učiteljica Dijana: U današnje vrijeme djeca više uče za ocjene i mislim da to nije dobro, ja takvo znanje zovem piši-briši. Pokušavam ih usmjeriti ka tome da uče za život.

11. ML: Možete li nam ukratko opisati rad PŠ Vrsine koja nas svakodnevno iznenađuje svojim raznovrsnim angažmanima?

Učiteljica Dijana: Uz redovitu nastavu u PŠ Vrsine djeca su uključena i u izvanredne aktivnosti, pa tako u školi imamo učeničku zadrugu koja broji 4 sekcije, mali zbor, često organiziramo radionice za roditelje i mještane Vrsina. Naša škola doslovno živi punim plućima, svaki dan se nešto događa. Rado se uključujemo u ekološke i humanitarne akcije, sudjelujemo na različitim manifestacijama, mogla bih reći da je naša škola prepoznatljiva na nivou cijele Hrvatske.

12. ML: Zsigurno će vam na sljedeće pitanje biti teško odgovoriti. Možete li izdvojiti uspješno realizirane projekte ili događaje u vašem dugogodišnjem radu koji su vam ostali u posebnom sjećanju?

Učiteljica Dijana: Svakako bih istaknula priznanje za najljepši školski vrt u RH koje smo dobili 2009.g., zatim formiranje folklorne skupine u PŠ Blizna, te projekt Vrsine u prošlosti na kojem radimo već 10 godina, u srpnju ove godine na našem školskom igralištu održana je manifestacija *Da se ne zaboravi* za koju bih voljela da zaživi i postane tradicionalna.

13. Uključeni ste i u ostalim područjima kojima doprinosite razvitku lokalne zajednice. O kakvim područjima se radi?

Učiteljica Dijana: Župni sam suradnik u župi Marina već niz godina, sada trenutno uređujem web stranicu župe. Rado se odazivam na sve kulturne manifestacije u organizaciji općine. Nastojim predstaviti kraj iz kojeg dolazim i našu općinu širem području. Zajedno sa svojim učenicima snimila sam i dva filma koja govore o kulturnoj baštini. Imam još mnogo projekata u glavi. Zahvaljujem svima koji prepoznaju moj rad naročito ravnateljcu gosp. Mirku Matijašu koji mi je izvrsna potpora u svemu, zatim je tu i općina Marina i svi moji suradnici u školi.

ML: Hvala Vam na izdvojenom slobodnom vremenu te se nadam da će te u budućnosti i dalje biti uspješni u svom radu, a svojim angažmanima nastaviti mnoge razveseljavati. Hvala Vam i na doprinosu kojim utječete na razvoj naše lokalne zajednice.

Razgovarala: Dijana Radelić Vrbač, mag.oec.

DANI KRUHA- DANI ZAHVALNOSTI U MARINI

U organizaciji općine Marina, svih škola i vrtića s područja općine organizirana je manifestacija Dani kruha- dani zahvalnosti za plodove zemlje. Nakon prigodne svečanosti uslijedio je blagoslov i humanitarna prodaja proizvoda koje su ispekli vrijedne mame i bake. Školarci su sav prikupljeni prihod namijenili u humanitarne svrhe, a djeca iz vrtića za potrebe vrtića. Hvala svima koji su sudjelovali u ovoj humanitarnoj akciji.

Preuzete sa facebook stranice Škola Vrsine

NAŠ MJEŠTANIN PROSLAVIO 99. ROĐENDAN

Naš najstariji mještanin se zove Kaja Milovac. Mnogi ga poznaju pod nadimkom Kajica koji mu je dodijeljen zbog njegovog niskog rasta. U studenom ove godine je naš sumještanin proslavio čak 99. rođendan.

Ovaj starac kojeg ste zasigurno susretali je podijelio svoju životnu priču sa dragim nam don Juricom Petkovićem. U nastavku prenosimo intervju o životu našeg Kajice koji je don Jurica pripremio u 2012. godini.

Rođen je davne 1915. godine na Pozorcu. Majka mu je umrla kad mu je bilo 7 mjeseci, a ubrzo nakon toga otac mu je otišao u Prvi svjetski rat. Brigu o njemu vodile su dvije strine koje su siromašno živjele kao i većina ljudi ovog kraja. U prvom razredu osnovne škole otac ga je na svoju ruku ispisao iz škole bojeći se da mu sin ne bi otišao od kuće i pošao u službe kao što su: žandari, financi..., naime otac je htio da Kaja ostane kući kopati i paziti ovce. Zbog toga je po Kajinu pričanju...

... otac bio kratko pritvoren u Splitu gdje je čistio đardin kao zatvorenik. Kako je Kaja imao još dvije sestre i brata, bio je prisiljen već sa 12 godina teško fizički raditi, obrađivati zemlju i krčiti je u ovom škrtom kamenjaru. Otac mu se ka-

snije oženio, ali ubrzo su mu ženu (Kajinu maćehu) ubili Nijemci na brdu Drid. Najprije je Kaja služio u mornarici, kako on reče – vojsci kralja Petra i kao uzornom vojniku (što piše i u vojnoj knjižici) nudili su mu kraljevski oficiri da ostane kao vrtlar u komandi Boke. Tu je naučio čitati i pisati.

Nakon vojske dolazi kući pokopati oca koji je umro od astme. Kaja tada ostaje sam, bez igdje ikoga i prisiljen je boriti se za goli život. Preprodaje voće i duhan po selima Rogoznice, Marine i Vinišća i to sve po noći da ga ne uhvate žandari. Po cijele dane krčio je po polju vinograde, a često puta jame bi bile dublje nego što je on sam. Poznata je priča u ovom kraju o tome kako je jedan susjed visokog rasta jednom prilikom zaprijetio Kaji, jer je Kaja tobože ušao u njegov mejaš kopati rupu. A Kaja onako malena rasta, ali hrabro iz jame reče: "Dođi jelo, mrav te čeka", ma nije se taj usudio približiti mu se. Godine 1943. prisilno je morao poći u vojsku. Najprije su ga odveli u Rastovac, iz Rastovca u Moseć, a zatim u Bosnu. Došao je tamo, kako reče – bos i u kabanu na dva metra sniga. Bio je u partizanima 2 godine i 7 mjeseci. Iz Bosne ga je prebacilo u Liku, pa u Knin, a između Potravlja i Otišića biva ranjen. Žene su ga nosile 6km, a on je u bolovima samo govorio: "Majko Božja budi mi u pomoći". Od djetinjstva mu je vjera značila sve i vjere se nije stidio ni tada kada je to bilo teško. Čak je postio u vojsci na Badnji dan. Bio je 5 mjeseci u ratnoj bolnici u Sinju, a kad je prizdravio opet ga je vratilo na frontu, do 1945. godine kada ga prebacuju na Vis. Na Visu za vrijeme "Političkog časa" (kako se to tada zvalo) oficir je govorio vojsci: "Drugovi, nema Boga, mi smo postali od majmuna". Tada je Kaja pred svim vojnicima počeo skakati poput majmuna, a vojska je aplaudirala i vikala: "Živio Kaja"! Oficir će ljuti- to Kaji pred svima: "Majmune od majmuna"! Nakon tjeđan dana za kaznu ga prebace u Sloveniju na granicu, a odatle u Trst. Tu ga je našao kraj rata i odatle se vratio kući makar su mu nudili da ostane u vojsci kao podoficir. Za vrijeme ratovanja i borbi Kaja bi samo, kako kaže, pucao u zrak jer nije imao srca pušku uperiti u čovjeka i pucati. Iz partizana dolazi s 35kg (kost i koža) i nalazi samo kovanju (posuda u kojoj se mijesi kruh), bronzin i klupicu kraj komina gdje je ležao na ararima (vreća od kozje dlake i brnistre). Posvetio se zatim zemlji koju je naslijedio od oca. Nadničario je kod drugih da bi se prehranio, ali zbog svoje ljubavi prema vjeri i Hrvatskoj neprestano mu prijetu partizanski aktivisti Vrsinskom jamom (najviše oni koji nisu primirisanli borbe). Uspijeva se oženiti 1947. godine. Po nagovoru svoje sestre Vice ženi svoju nevistu, udovicu (što tada nije bio rijedak slučaj) i prihvaća njeno dvoje dce kao svoje. Kasnije je Kaja s njom imao sina i tri kćeri. Podiže djecu meljući škaljku, radeći na drobilnici – po Korčuli, Stobreču, Kućinama ... Kopa cijele dane, a navečer bi prenoćio po te-

žaćkim poljskim kućicama ili bunkeru u Solinu. Traži posao u brodogradilištu i drugim poduzećima, ali ga svi odbijaju zbog njegove neskrivene vjere i domoljublja. Nakon što su ga neprestance odbijali na birou, jednom mu prekupi, pa se razdere na službenika i reče: "Ja sam časno služio Tita, ali se nikada neću odreći Boga i vjere". Konačno 1964. prime ga u Melioraciju gdje je radio do 1978. Cijelo vrijeme doživljava maltretiranja i poniženja, ali ostaje vjeran. Makar je radio u poduzeću, nije zapuštao zemlju, štoviše kupuje još zemlje koju nakon radnog vremena marljivo obrađuje. Obzirom da mu je mirovina mala, ne posustaje u radu ni pod stare dane. Držao se one: "Moli i radi". Sve što je stekao, stekao je krvavim radom. Nije negirao ni jednu vlast ali kroz sve režime što je prošao kroz život – nikad se nije odrekao svoje vjere niti je izgubio svoj ponos. Kaja je bio i jest praktičan vjernik. Obilazi sva hodočasnička mjesta po Hrvatskoj. Kaja je svijetli lik kako se u teškim životnim okolnostima može ostati uspravan. Danas živi na Pozorcu sa svojim sinom, siromašno, ali je duhovno bogat. Možda je taj bogati duh razlog njegove dugovječnosti. Uvijek ga je vodilo načelo ljubavi. Zna reći: "Mogu se odreći svega, ali Boga nikada"! To je eto najkraća priča iz bogatog života našega Kajice, koji je mali čovik – niskog rasta, ali velike vjere i velikog srca.

Preuzeto sa službene web stranice župe
sv. Jakova Apostola

PALADA MARIJA zvana BAMBOVICA

Posjetivši našu dragu staricu koja je cijeli svoj životni vijek provela u rodnim Dogradama dobili smo priliku poslušati mnogobrojne anegdote i životna iskustva koja je proživjela. Posebnost slušanja ovih priča jest kada shvatite da jednoj devedesetpetogodišnjakinji nijedan datum ili detalj ne mogu promaknuti. Pokušaji njenih ukućana da je zbune nisu uspjeli. Nije bilo potrebno postavljati pitanja kako bi- mo saznali što više informacija iz mladosti naše mještanke jer ih je vrlo rado i sama ispričala.

Prisjećanje pojedinih trenutaka iz života ove bake je bilo veselo, ali i emotivno kada su sjećanja bila vezana za njenog pokojnog supruga. U djetinjstvu je dane provodi-

la čuvajući blago po okolnim brdima, a tada je i proživjela prve simpatije, stjecala prijateljstva, ali i doživjela ukore od svojih roditelja zbog nestašnih udvaranja svojih poznanika. Prve ljubavi se danas događaju u potpunom drugačijem ambijentu negoli je to bilo prije mnogo godina. Komini, polja i seoske fešte su bile prilike kada su se upoznavale simpatije, rekla nam je baka Marija. Narodnim pjesmama i plesom su se zabavljali i opuštali nakon dnevnih obveza. U svojoj mladosti joj je nadjenut nadimak Novinarka. Razlog ovakvom nadimku jest upravo njena znatiželja i komunikativnost. Udajom je baka Marija nastavila sa svakodnevnim obvezama, te vjerno slušala svoju novu obitelj. Prvi dani u novoj kući, za našu mještanku nisu bili lagani, te nam je baka Marija rekla: „Ćerco moja, nediljon san ti došla, a u ponedjeljak rano ujutro me svekrva poslala u zčovce. Svekrva je imala četiri sina, pa san ja bila za to zadužena. Ispratila je magarca i mene. Vračala san se kasno navečer sa brimenom, nema veze jelč bila kiša ilč sunce“. Dakle, za nju nije bio problem kroz rano jutro odvesti blago na ispašu, provesti cijeli dan u brdu i pri tome ubrati drva za ogrijev i hranu stoci, kao i mnogim drugim ženama u tom razdoblju. Posebne uspomene ova starica veže za svog supruga kod kojeg je ponajviše izdvojila njegovu dobrotu. U svom zajedničkom životu nisu imali djecu, te su svoju ljubav i pažnju usmjeravali prema nećacima.

Danas baka Marija živi sa nećakom Vinkom i njegovom suprugom Grozdanom. U toplom domu ove obitelji, baka Marija ima svu potrebnu njegu. Svojom otvorenosti i komunikativnošću razveseljava svoje ukućane, pružajući im trenutke radosti i smijeha, što potvrđuje izjavom: „Meni je drago govorit i lipo mi je ka predsjedniku“.

Iznimna nam je bila čast upoznati ovu mudru i veselu staricu koja nas je ugodno iznenadila svojim šaljivim pričama i uspomenama. Želimo joj puno radosnih trenutaka i neka nastavi svojim mnogobrojnim pričama razveseljavati rodbinu i prijatelje.

Pripremila: Dijana Radelić Vrbat, mag.oec.

U ovom broju Marinskog lista vam predstavljamo dva recepta, za fritule i pršurate. Iako su nam danas lako dostupni mnogobrojni recepti, htjeli bismo istaknuti ova dva koju su rado pripremali naši preci, ali se svakako i danas često pripravljaju u brojnim domovima dalmatinskog podneblja.

FRIKULE

Ova tradicionalna hrvatska slastica zasigurno je jedna od onih slastica za koje brojne obitelji imaju svoj recept za pripravljanje. Mi ćemo prikazati dva od mnogobrojnih recepata.

SASTOJCI:

- ◆ 1/2kg brašna
- ◆ 4 žlice šećera
- ◆ 3 vanilin šećera
- ◆ 1 suhi kvasac
- ◆ polovina praška za pecivo

- ◆ 2,5 dcl vode
- ◆ 2,5 dcl mlijeka
- ◆ 1 žlica rakije (domaća)
- ◆ aroma po želji, primjerice naribana korica limuna

Brašno, suhi kvasac, prašak za pecivo, naribana korica od limuna, šećer i vanilin šećer se izmiješaju. Dodaje se voda i mlijeko, pa se ponovno sve skupa izmiješa. Smjesu ostavite mirovati oko 30 minuta na sobnoj temperaturi. Smjesu grabite žlicom i pržite u dubokom ulju do zlatnožute boje. Nakon što ste smjesu pripremili, nemojte je više miješati, već je samo uzimajte žlicom prije prženja. Poslužite posute šećerom.

FRIKULE

SASTOJCI:

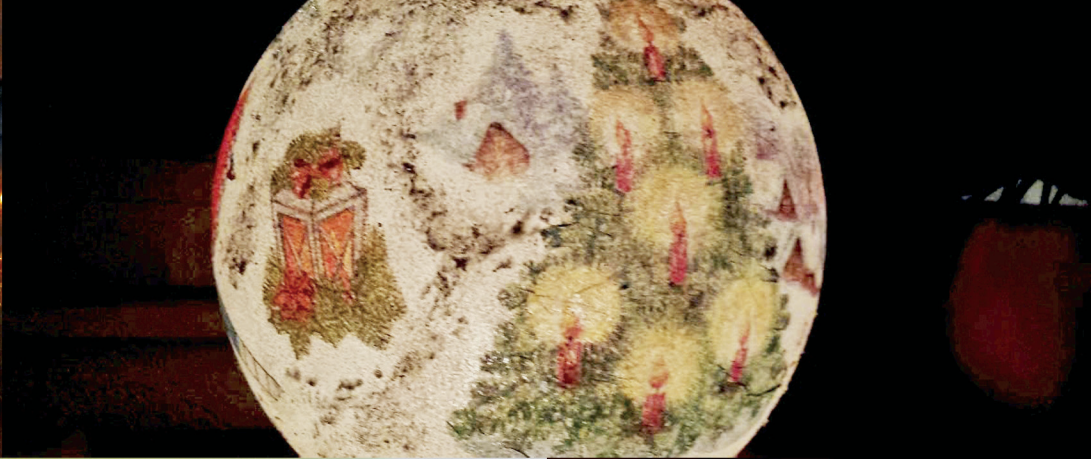
- ◆ 2 jaja
- ◆ 3 žlice šećera
- ◆ 2 čvrsta jogurta
- ◆ 18 žlica brašna
- ◆ prstohvat soli
- ◆ 1 vanilin šećer
- ◆ 1 prašak za pecivo
- ◆ malo izribane korice agruma (po želji).

Jaja i šećer se pjenasto izmiješaju te se dodaju čvrsti jogurti. U smjesu se dodaje sol i brašno. Nakon toga se stavljaju navedene arome i prašak za pecivo, pa se ponovno sve izmiješa. Tijekom pripreme fritula u smjesu se može dodati žlica domaće rakije kako bi upijale manje ulja prilikom prženja.

MARINSKO PRŠURATE

Pršurate predstavljaju slasticu starinske dalmatinske kuhinje kojoj su se radovali naši preci. Vjerujemo da se naši mještani u zreloj dobi vrlo rado prisjećaju ove domaće slastice koja budi nezaboravne uspomene iz njihove mladosti. Recept je vrlo jednostavan:

- ◆ Od brašna, vode i soli se načini smjesa koja treba biti malo gušća od one koju pripravljamo za palačinke. Zatim se jušnom žlicom ova smjesa stavlja u vruće ulje te prži s obje strane. Nakon toga se višak ulja mora ocijediti i na kraju se pršurate posipaju šećerom.

Dječji vrtić "Bosiljak"

Advent u Marini

By: Tončica Matijai

By: PŠ Vrsine

By: PŠ Vrsine